

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inostranstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Vso srečo v novem letu želita bralcem in bralkam
uredništvo in uprava

Ob novem letu

Konec je leta, ki je bilo za naše gospodarstvo prav hudo. Ne smemo pa obupati, saj po starem narodnem pregovoru «za dežjem vedno solnce sije».

Seveda pa ne smemo stati križem rok in čakati pomoči samo od drugod, nego moramo tudi sami storiti vse, da se izkopljemo iz zla. Omejiti se moramo v svojih izdatkih in kjer in komur je možno, varčevati do skrajnosti.

Ob tej priliki naj opomnimo tudi naše redke zaostankarje, ki še niso poravnali naročnine, naj store svojo dolžnost. Vemo, da je v teh hudih časih trda za denar, toda

tako malo vsoto, ki jo zahteva naročnina na «Domovino», zmore vsakdo.

Mislimo, da je «Domovina», ki vas vse leto poučuje, obvešča o važnejših dogodkih in zabava, vredna, da ji v redu plačujete malenkostno naročnino. Poravnajte ob novem letu zaostalo naročnino po našem starem geslu: «Domovina» za naročnika, naročnik za «Domovino». Naj bo vestno in točno plačevanje naročnine častna dolžnost vseh naših prijateljev brez izjeme!

Tudi v tem letu bomo storili vse,

da bodo naši prijatelji zadovoljni z nami.

Pripravljenih imamo že celo vrsto lepih povesti in romanov. Kakor doslej bomo tudi letos objav-

ljali po dve povesti naenkrat. Prinašali bomo poučne gospodarske članke in v teh hudih časih posvečali največjo pozornost reševanju gospodarske krize. Uverjeni smo, da bodo nasveti naših gospodarskih sodržnikov strokovnjakov vedno dobri migljaji našim prijateljem. Tudi z vprašanji naših izseljencev se bomo bavili in objavljali prispevke naših rojakov iz tujine. Prav tako bomo delovali kakor doslej za prosvetljenje naroda, budili in krepili bomo državno misel in skrbeli za to, da bodo naši čitatelji vedno obveščeni o najvažnejših dogodkih po svetu.

Da se bo družina naših naročnikov še povečala,

je dolžnost vsakega našega pravega prijatelja, da nam pridobi čim več novih naročnikov.

Vsaj enega novega naročnika ali eno novo naročnico naj pridobi vsak star naročnik, vsaka stara naročnica. Ako pojedete z odločno voljo na delo za pridobivanje novih prijateljev, boste tudi uspeli. Zvestoba za zvestobo naj velja tudi med «Domovino» in njenimi naročniki.

Ob novem letu želimo vsem bralcem in bralkam vso srečo z upanjem, da bomo ob koncu tega leta lahko govorili o bivših hudih časih.

Ta je eden primerov, ki dovolj jasno upravičuje ukrep banske uprave. Seveda je podobnih primerov nešteto.

Ta način razpečavanja mleka po mestih nikakor ne ustreza zdravstvenim predpisom. Pomniti pa moram, da se vendar že tu in tam vidi po mestih napis «Mlekarna». Ko pa stopiš v tako mlekarino, si kaj razočaran. Je sicer čedno urejen prostor in v njem se suče čedna prodajalka, a vprašati se moraš, kje so mleko, sir, maslo, smetana in drugi mlečni izdelki. Najprej opaziš zaboj krompirja, fižol, solato, klobase. Vse vidiš prej, celo kisló zelje ti udarja v nos. Mleko, sir in vse tiste dobrote, ki bi naj spadale v tak trgovinski prostor, se skrivajo nekje za prodajalno mizo v majhni količini.

Ali je to mlekarina? Ne! Takí prostori naj se odzunaj prekrstijo v trgovine z deželnim pridelki, da ne bo napis varal mimo idočih. Da se preskrbi mesto z dobrim in zdravim mlekom, naj se — tako mislim — napravi takole:

Uredi naj se večja mlekarina (po potrebi tudi več mlekarin) v sredi mesta, ki naj bo res samo mlekarina. Priradi se pa lahko tako, da služi tudi za pivnico mleka in bele kave. V taki mlekarini bi se moral nuditi dober in obilen zajtrk za majhen denar. Obenem naj ima taka mlekarina vse pri nas znane vrste sira in seveda čajno maslo. Najbolje bi bilo, da bi bile take mlekarne v rokah mestnih občin. Mleko naj nosijo v mlekarino iz okolice pridelovalci sami, kolikor bi ga pa bilo premalo, naj bi ga dobavljala bližnja podeželska mlekarina, ki je tudi v sorodstvu z zdravstvom, odnosno njegovimi predpisi.

Vodstvo te mlekarne naj se poveri osebi, ki ima v tem že prakso in potrebno izobrazbo. Vodja mora biti strog pri prevzemu mleka, pridelovalci pa pošteni, zakaj samo tako se dela najboljša reklama za večje uživanje mleka in mlečnih izdelkov. Delati moramo vsi na to, da se poveča uživanje mleka in mlečnih izdelkov, ker na ta način bi bila olajšana gospodarska kriza, ljudje pa, ki bi uživali mnogo mleka, bi bili zdravi.

Mladina, uživaj mleko in pusti alkohol, da boš dala narodu sebe kot krepke in zdrave ljudi in da bo tudi tvoj zarod čvrst!

Andrej Merslavič.

Kako se je razpečavalo mleko v mestih do sedaj in kako naj se v bodoče

Pred dnevi so objavili časopisi odlok kr. banske uprave v Ljubljani, s katerim se prepoveduje prekupčevanje, odnosno krošnjarenje z mlekom osebam, ki nimajo za ta namen potrebnih, zdravstvenim predpisom ustrezajočih prostorov na razpolago. Ta odlok moramo vsi toplo pozdraviti. Kako je bilo to potrebno, vam bo objasnili naslednji primer:

Ko sem bil v pravkar minilem letu nameščen v neki mlekarini kot pomočnik, je prišel ob velikonočnih praznikih k meni v mlekarino starejši mož — mlečni krošnjar — in me prosil, naj mu dam deset litrov mleka, ki ga zelo potrebuje za svoje odjemalce v dve uri oddaljenem mestu. Dasi nerad, sem vendar na njegovo prigovarjanje ustregel njegovi želji. Kakšen je bil njegov mlečni vrč od zunaj, ne bom razlagal. Pripominim samo tole: ko je mož odkril vrč, je iz njega pušnil vonj, da mi je postalo skoro slabo. Mlekar je nato mirno odstranil umazano cunjo s pokrova in jo potlačil v žep suknjiča, ker jo je rabil sicer za brisanje vdihajočega dela svojega telesa. Ta čudoviti mož se bavi s tem za njega prekristnim poslom že več let. Res je dal zaslu-

žiti marsikak dinarček kmetom, a še več je znošil nesnage in škodljivih klic v mleku ubogim mestnim želodcem.

Nepotreben uvoz tišči naše gospodarstvo

Mnogo se zadnje mesece razpravlja o štednji pri izdatkih in o okrejitvi notranjega trga in se priporoča, da kupujemo več domačih industrijskih in obrtnih izdelkov. Nujna je potreba, podpreti domačo industrijo v hudem boju z močno tujo konkurenco in opustiti še vedno zelo ukoreninjeno zaljubljenost v izdelke tuje industrije, ki dostikrat celo zaostajajo v kakovosti za domačimi izdelki. V še hujšem položaju kakor naša industrija je naše zadolženo kmetijstvo, ki ga tlači nepotreben uvoz kmetijskih pridelkov.

Res velika škoda za naše narodno gospodarstvo je velik uvoz modre galice, strojilnih izvlečkov, soli, vžigalic, svilenih čevljev, podplatov, čevljev iz usnja, zavojnega papirja, papirja za tiskanje in še cele vrste drugih predmetov, ki se že izdelujejo ali pa bi se z lahkoto izdelovali doma, s čimer bi zaposlili nezaposlene narodeve

moči. Še večji greh na našem narodnem gospodarstvu je pa velik uvoz živil in pijač, kakor riža, žit, sočivja in zelenjave, navadnega in južnega sadja, okrasnega cvetja, rib in ribjih izdelkov, medu in voska, mlinskih izdelkov, žganja, vin, krompirja, kakava in razne živine.

Kmetstvo prebivalstvo tvori v naši državi ogromno večino. Od kmeta je predvsem odvisna poraba domačih industrijskih izdelkov. Glavni odjemalec gospodarskih dobrin, kmet, sam ničesar ne uvažja. Modro galico uvažajo zanj drugi. Uvozniki dobro vedo, da si doma lahko nabavijo dovolj odlične galice. Če jo kljub temu uvažajo, morajo imeti res tehtni vzrok. Les za tanin (kostonjevina in hrastovina) nikakor ne gre doma v denar in so strojil polne zaloge. Kdo in čemu je uvozil iz Kalifornije v Severni Ameriki za skoro 13 milijonov dinarjev jabolk, ki so se prodajala

pri nas po 28 Din za kilogram, dočim je domače sadje moralo iskati odjemalcev v tujini.

Pretežna večina našega prebivalstva, kmetско ljudstvo, ni tisto, ki dela tako potratno in slabi naš notranji trg. Več škode kakor naša industrija ima od take oslabilne trga naša kmetška večina naroda, ki bi bila najboljši porabnik domačih industrijskih izdelkov, če bi mu drugi ne ubijali domačega trga z nepotrebnim uvozom hranil in drugih kmetijskih pridelkov. Huje je pri taki slabitvi kmetu kakor industriji. Dočim lahko ta

omeji ali celo ustavi svoj obrat, ne more kmet tega storiti, ker nima od česa živeti.

Navedeni podatki o nepotrebnem uvozu nam jasno pričajo, da imamo v državi ljudi, ki razmetavajo narodno premoženje. Te ljudi bi bilo treba naučiti, naj štedijo zlasti pri nabavi nepotrebnega tujega blaga. Če bi se omejila poraba tujih proizvodov in povečala raba domačega blaga, industrijskega, obrtnega in kmetijskega, bi se takoj poznala olajšava v naših gospodarskih stiskah.

torja. Novoizvoljeni senat se bo sestel okrog 10. januarja. Verifikacija mandatov bo trajala najbrže štiri do pet dni, tako da bo svečana otvoritev zasedanja narodnega predstavništva, to je narodne skupščine in senata, najbrže šele 15. januarja.

Dne 22. decembra sta nemški gospodarski minister in sovjetski veleposlanik v Berlinu podpisala pogodbo o ureditvi spornih vprašanj med Nemčijo in Rusijo. Kakor se zatrjuje, so bila pri pogajanjih med Nemčijo in Rusijo na prvem mestu

vprašanja uvoza ruskih živil v Nemčijo. Nemčija je namreč v zadnjem času izvozila v Rusijo velike količine svojih industrijskih izdelkov, zaradi česar je Rusija na drugi strani izrazila željo, da bi smela povečati izvoz svojih kmetijskih pridelkov v Nemčijo, s čimer bi se medsebojna trgovina uravnovesila. Rusija bo po sklenjeni pogodbi izvažala v Nemčijo predvsem živila in les. Sedaj je tudi jasno, zakaj Nemčija ni kupovala živil drugod, na primer v Argentini, kjer so cene mnogo nižje kakor v Rusiji. Nemška vlada rajši plača za ta živila višje cene, samo da ni primorana oddati deviz.

Novoletno pismo starega „Domovinarja“ z dežele

Dovolite, g. urednik, da izreče tudi star «Domovinar» ob koncu leta nekaj svojih misli.

Vsak pravi gospodar napravi ob letu pregled o svojem gospodarstvu, da ve, ali je bilo njegovo gospodarstvo donosno in ali je imel za svoje delo primerno plačilo. Pri tem bo razmišljal, kaj mu je popraviti in izboljšati, da doseže boljši uspeh v prihodnjem letu.

Tako je tudi pri časopisih. Ali je naša «Domovina» v letu, od katerega jemljemo slovo, vršila svojo nalogo po smernicah, začrtanih ji izza njenega postanka od njenega ustanovitelja, blagopokojnega dr. Žerjava, ki ji je posvetil mnogo svojih sil in ji kazal pot, kako je treba delovati za gospodarski, splošnoprosvetni in zdravstveni napredek preprostega človeka in kako je treba v deželanu vzbujati čut ljubezni do naše lepe domovine.

Lahko javno in odločno povemo, da je «Domovina» v minilem letu v polni meri izpolnjevala svojo nalogo. V političnem oziru je vzbujala in gojila državno misel. V brezštevilnih člankih je pozivala svoje bralce na skupno in nesebično delo za domovino. Budila je v njih politično zavestnost in jih svarila pred političnimi zapeljivci. Objavljala je splošnoprosvetne spise, pozivala ljudi, da se oprimejo Sokolstva, ki goji prosveto in ki skrbi za telesno zdravje. Poleg tega menda ni bilo številke «Domovine», ki ne bi grajala brezmejnega pijančevanja in po alkoholu povzročenih zločinov. Vedno je «Domovina» pozivala ljudi k treznosti. Vsaka številka je imela poučne spise preizkušenih strokovnjakov iz kmetijstva.

Pojdi po deželi, kjer je «Domovina» močno razširjena, pa boš takoj spoznal njen vpliv.

Ljudje, ki čitajo «Domovino», so gospodarsko naprednejši, ljubeznivi, postrežljivi, zavedni in prosvetljeni. Pa še nekaj, kar se ne sme pozabiti v dobro «Domovini» na deželi: V kraje, ki so se izrekli pri zadnjih skupščinskih volitvah v lepem številu za skupno državno misel, prihaja obilo izvodov «Domovine». Zasluga «Domovine» je, da so se moške in fantje kljub vsemu nasprotovanju odločno izrekli za državno edinstvo.

V teh hudih gospodarskih časih so baš bralci «Domovine», ki prav razumejo njena pojasnila o hudi svetovni krizi in izpodbujajo malodušnike k vztrajnosti in potrpljenju in k delu za boljše čase, ki gotovo pridejo.

Dalo bi se še marsikaj omeniti v priznanje «Domovini». Ni čudno tedaj, če se je ljudstvo vedno bolj oprijemlje in se ravna po njej. Vsi, ki smo navezani nate, si ničesar bolj ne želimo, kakor da tudi v novem letu nadaljuješ od svojega ustanovitelja dr. Žerjava začrtano pot v napredek in srečo vsega naroda in naše svobodne države.

Politični pregled

Priprave

volitve senatorjev, ki bodo v nedeljo 3. januarja,

so končane. Takoj po volitvah 4. januarja se sestane državni odbor, da ugotovi končni rezultat volitev ter izda izvoljenim senatorjem potrdila o izvolitvi. Državnemu odboru bo tokrat predsedoval predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu dr. Dušan Subotić, ker kandidira dosedanji predsednik državnega odbora dr. Radulović za sena-

Volilnim upravičencem za senatorske volitve

Narodnim poslancem, članom banovinskega sveta in županom

Na dan volitev v senat v nedeljo 3. januarja bo posloval centralni akcijski odbor neprestano od 7. zjutraj do 9. zvečer v Kazini (II. nadstropje, telefon 21-23) v Ljubljani. Tam se dobivajo vse informacije, ki se tičejo volitev, in vsa druga pojasnila.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

OBDELGVANJE KOŠENIC.

V naši deželi pokrivajo veliko zemlje tako imenovane košenice (senokoši, rotte). Te so napol travniki, napol pašniki. Nahajajo se v egah, ki niso za drugo boljšo rabo, v bregovinah ali

Soteščan:

Križ na robu gozda

Povest iz minilega stoletja.

«Pravijo, da si jo našel tam nekje ob križu», je začel kar očitno poizvedovati.

«V žlambru pod krivim gabrom...»

«Oho!» Bučar se je začudil, kakor bi tega res ne vedel. «Kdo jo je neki shranil v drevesno duplino?»

Fant je nevedno zmignil z rameni. Nič ni hotel reči, da bi se ne prenaglil in česa ne pokvaril. Kdor opazuje, mora biti na vse pozoren. Zalezovalec se ne sme premikati v skrivališču.

Tudi skopuh je bil prekanjen, bolj, kakor je bil videti neroden. Po ovinkih je hotel dognati, kar se je bil namenil. Po njegovi mrtvi zunanosti bi mu tega nihče ne bil prisodil.

«Našel si jo kajneda po naključju», ga je vprašal, ko je bil ostrgal lonec. «Tako, kakor slepa kura zrno...»

«Seveda. Igral sem se s palico pod drevesom.»

Skopuh bi bil najrajši poskočil od veselja. Tak odgovor je nedvomno vreden več kakor vse njegovo bogastvo. Kadar bo sam, tedaj bo že dal duška svojim občutkom. Zdaj pa jih mora zatajiti, za ves svet se ne sme izdati.

Zato je nadaljeval prav malomarno: «Ali je denarnica sploh še kaj vredna? Kaj prida nihče rad ne zavrže.»

«Precej dobro je ohranjena.» Vinko mu je denarnico površno opisal. Ko je omenil sliko in zlati začetnici, je starcu kar izpremenilo barvo. Vinko se je delal, kakor bi ničesar ne opazil.

«Ali jo boš hranil?» je starec prikrlil zadregó.

«Čemu naj ti bo, kajneda?»

«Proč je ne vržem. Za spomin naj ostane...»

«Vinko!» Skopuhov glas je bil svareč in važen.

«Takah stvari ni varno hraniti...»

«Zakaj?» Fant se je neskrbno nasmehnil.

«Zato, ker ne veš, kaj vse lahko nastane...»

«Eh, kaj neki?»

«Porečejo, da si jo ukradel...»

«Oho! Kdo mi bo dokazal?»

«Prav lahko nastanejo sitnosti in neprijetne posledice...»

«Kakšne? Ne bojim se vsake sence.»

«Boš že videl. Dvakrat ne rečem, da ti jo je nekdo nalašč podtaknil. Morda s hudobnim namenom...»

«S tem bi mi celo ustregel. To bi mu posvetil!»

Bučar jo je dobil po nosu. Brž se je useknil z desnim rokavom, da bi skrtil obličje, na katerem se je poznala vidna izprememba. Hitro je namreč zardel in pričel bledeti.

Fant pa je nadaljeval kljubovalno: «Silno sem radoveden, kdo se bo oglasil...»

Skopuh je premišljal, kaj naj bi mu odvrnil. Oplašiti ga ni mogel, fant je pogumen in topen. In vendar mora zlomiti njegovo trmo! Daleč v svojo domišljijo je šel po sredstva, našel pa je le

kratko svarilo: «Fant, nikar se ne podajaj v nevarnost. Jaz bi na tvojem mestu ukrenil nekaj drugega. Ne bo ti žal, ako me boš poslušal.»

«Svetujte, kaj mi je storiti.» Vinko je rado vedno čakal, kaj mu bo povedal.

«Denarnico prodaj», mu je svetoval z važnim poudarkom. «Tako boš imel vsaj nekaj dobička?»

«Kdo jo bo pa kupil?» se je porogljivo namuznil.

«Vsakdo, ki jo potrebuje. Dober kupec bi ti jo celo preplačal...»

«Ne verjamem. Za take reči ljudje nimajo denarja.»

Bučar ni vedel, kako bi prišel do prave besede. Rekel je prav počasi, skoro bojače: «Meni jo daj za primerno ceno!»

«Vam?» je vprašujoče zategnil. «Ali mislite zares ali za šalo?»

«Ako jo prodaš, bi jo kupil. Poprej si jo moram seveda ogledati. Potem se bova pogodila.»

«Prav.» Mladeniča je presenetilo skopuhovo vedenje. Poprej ga je dedec opozarjal, na nevarnost, ki mu preti zaradi denarnice. Skoro zameril mu je, ker se ni dal oplašiti. Zakaj tako bitro izpreminja svoje mnenje? Ali nima posebnega namena?

Starec se je izgovarjal, da bi fant ne zaslutil česa. «Pravijo, da je kako najdešo reč dobro kupiti. Takšno namreč, ki nima pravega lastnika.»

«O tem še nisem slišal...»

«Morda boš celo izkusil. Ako boš rešen kake sitnosti, mi boš nedvomno zelo hvaležen...»

RADION

Tebi ostanem zvesta

hrbiskih legah s tanko zemljo, ki so dobre le še za gozd, ki ga po teh krajih navadno ne manjka.

Košnice so važna opora za našo živinorejo. Pomladi jih, če treba, popasemo, poleti jih kosimo, jeseni pa zopet popasemo. Zgodnja paša se ravna tudi po tem, ali so košenice blizu doma ali pa od rok, na primer na spodnjem pobočju planin itd.

Koristi, ki jih imamo od košenice, so za dotične kraje velike, vendar bi se dale še izdatno povečati, če bi te prostore malo bolj oskrbovali. Danes so košenice več ali manj prepuščene samim sebi in naravnim vplivom, slično kakor naši srenjski pašniki. Manjka jim vsakega dela, ki bi merilo na izboljšanje ruše in z njo vred na izboljšanje košnje in paše. Zato so tudi pridelki od teh prostorov pišli in slabi. Kar narava sama pripomore, to dobimo iz teh zemljišč.

Če pogledamo rušo, vidimo, da je iz bolj trdih in pustih trav in da ji manjkajo detelje, ki so važen činitelj ne le za izboljšanje krme, ampak tudi za povečanje rodovitosti in za boljšo rast trav in drugih zelišč. Z intenzivnejšim (jačjim) delom bi se dalo vsaj na ugodneje ležečih košenicah doseči več uspeha, kar smo dolžni zlasti kot mali posestniki, ki moramo gledati v teh hudih časih povsod in na vse, kako bi se dali dvigniti naši dosedanji dohodki.

Zgodaj pomladi moramo take košenice očistiti od kamenja, mahu in druge navlake, da se morejo širiti dobre trave. Kjer ni mogoče z brano blizu, si moramo pomagati z grabljami. Površje ruše je treba odpreti, da moreta v zemljo zrak in potrebna vlaga, ki sta bistvena pogoja za večjo delavnost in rodovitost zemlje. Če manjka detelja v ruši, je prav, da jo podsejemo in na ta način zaplodimo, pozneje pa z gnojenjem vzdržujemo.

Največ bomo dosegli s primernim gnojenjem, podobno kakor na travnikih in pašnikih. O vrednosti gnojil se lahko prepričamo s poizkusi na manjših prostorih. Živalski odpadki, ki obleže na mestu, naj se razbrskajo in raztrosijo o prvi priliki, da jih dež zapere v zemljo.

Posamezna slaba in kamenita mesta pa kaže zasaditi z gozdnim drevjem, ki bo dajalo pozneje potrebno senco za mir in počitek pašne živine.

PRISKRBA DOMA VZREJENIH PLEMENJAKOV.

Pri nas ne trpimo samo na pomanjkanju krme, ampak tudi na pogostem pomanjkanju

«Pa vi?» se je začudil. «Ne mislite, da se vas ne bo prijelo...»

«Vem. Toda zame se ni treba bati.»

«Dobro. Bova pa naredila.» Vinko mu je obljubil prinesiti denarnico, skopuh pa se je zavezal, da bo takoj odštél kupnino. V potrdilo mu je segel v roko.

Tisti večer Vinko zopet ni mogel zaspati. Sedel je na trati pred hišo in tehtal skopuhove besede. Našel je marsikaj sumljivega. Cemu ga je hotel opijaniti z močno pijačo? Ker mu ni uspelo, ga je izkušal oplasiti. Šele potem je namignil na kupčijo. Ali naj pristane na njegovo ponudbo? Ni se mu videlo prav, prodati to, kar ni njegovo.

Spet se mu je vsiljevalo vprašanje: «Kakšno vrednost ima denarnica za lakomnega soseda? Do sedaj še ni bilo slišati, da bi si skopuh nabavil nekaj, česar ne potrebuje. Najbrže mi pripravljá udarec, hoče mi škodovati.»

«Pozor!» mu je nekaj zaklicalo. Vinko si je pripravil nove načrte. Skopuhu se je podnevi izogibal, zakaj denarnice mu ne proda za nobeno ceno. Ponoči pa ga hoče skrivaj opazovati. Nekaj mu je reklo, naj se hitro povrne k samotarjevi koči. Skopuh je imel navado, da se je sam s seboj glasno pogovarjal.

Tedaj ga je iznenadil Smolinov Polde. Stopil je predenj kakor prikazen. Rad bi mu bil nekaj povedal, pa ni mogel prej, dokler se ni oddahnil.

Vinka je skrbelo, kaj se je zopet zgodilo. «Pri križu zopet straši», se je tresel od groze. «Nekdo se napihuje, da se bo kar razpočil...»

«Pojdiva pogledat!» Vinko je kar poskočil in hitel proti robu gozda. Nobene minute ni hotel zamuditi.

Za njim je stopal Polde, ki je čedalje bolj zastajal. Naposled jo je ubral proti domu. Noge so se mu zapletale od strahu, ni mu mogel več slediti. Vinko je počenil za grm blizu križa in poslušal. Prikazen se ni več pojavila. Ko se je pozneje vračal mimo Bučarjeve hiše, je slišal, da so se zaprla vrata.

«Dedec še vedno ne spi», so ga obhajale neprijetne slutnje. «Cemu neki rogovili okrog?»

Doma je našel Poldeta, ter ga robato ozmerjal. «Plašljivec, sram te bodi! Nihče bi te ne bil požrl.»

Polde je bil pohleven kot ovca. Izgovarjal se je: «Noč ima svojo moč. Svoje kože ne nosim rad vragu naprodaj. Ne veš, kako je tulil. Kakor bi bil vlekel v pekel pogubljeno dušo!»

Vinko ga je krepko prijemal: «Kdo je tulil? Jaz bi bil vendar slišal. Zakaj nisi pogledal, kdo je bil?»

«Prijatelj! Vrag je črn in ima ognjeno dlako.»

«Beži, beži! Ponoči je vse črno. Hudobec ne hodi blizu križa. Nisem mislil, da si tak strahopetec.»

Polde ga je hotel ugnati ter se je pričel šaliti. «Oho, prijatelj! Nikar ne umivaj zamorca! Zakaj pa se vidva nista pomenila?»

Vinka je zgrabila jeza. Pol zares in pol za šalo je pobral na dvorišču vejo in zakričal: «Spat se mi poberi!»

Fant se je zbal in jo je na mah odkuril.

«V tretjič gre rado», pravi ljudski pregovor. Vinko je prečul že dve grozoviti noči: prvo, ko je slišal krik iz temine, in drugo, ko ga je posetil skrivnostni neznanec. Tudi tretja noč mu ni prinesla pravega počitka. «Polde je moral nekaj videti», mu je rojila po glavi. Kesal se je, ker ga je tako robato odslovil. Pomirila ga je zavest, da je Polde vzel vse to za šalo ter mu ne bo zameril.

Misli, ki so se mu doslej mudile pri Poldetu, so se zbrale pri skopuhu v njegovi zapuščeni koči. Spet je v duhu pregledal njegovo vedenje in ustvaril nove načrte. Najprej je sklenil, da mu ne bo denarnice nikdar pokazal. Omajali ga ne bosta nobena prošnja in nikaka vsota denarja. Tudi grožnje ga ne bodo oplasile.

Bučar pa ni odnehal in mu je bil vedno za petami. Govoril je samo o denarnici. Zdaj ga je strašil z nevarnostjo, potem mu je ponujal plačilo.

Vinko je bil trd ko skala. Znal se je spretno izgovoriti. Vselej je obljubil, da mu bo ustregel.

«Cemu pa odlašáš?» je bil skopuh že nestrpen. «Dam ti, kolikor zahtevaš...»

«Ali slišiš?» mu je šepetala izkušnjava. «Cemu ti bo denarnica? Prođaj jo, ne brani se denarjal.»

«Nočem!» se je ustavila njegova trdna volja. «Skopuh je nevaren človek, kdo ve, kakšen denar mi ponuja...»

Vsiljivec pa je bil čedalje bolj nadležen. Kar naprej mu je ponujal denar, denarnico je hotel

dobrih plemenjakov in sploh plemenskih živali. O tem, kako težko je dobiti dobro plemensko kravo, se je prepričal že vsakdo, ki jo je iskal po sejmi in drugod. Še težje je dobiti dobre plemenjake, vse to pa zaradi tega, ker ni reja plemenske živine za prodajo pri nas uvedena in ker manjka krme za tako odvišno rejo. Zadoljni smo, če moremo rediti le toliko glav, kolikor jih za naše gospodarstvo potrebujemo. V tem pogledu je velika razlika med rejo pri nas in po bogatejših živinorejskih krajih. Ali nekaj več bi se tudi pri nas lahko storilo. Vsaj boljši posestniki bi morali prirejati doma plemenske živali za prodajo. Do sedaj smo bili preveč navezani na tuje kraje, če je bilo treba nakupiti kaj plemenske živine. Danes je pa treba, da se tudi v živinoreji osvojimo in da vzrejamo plemenske prašiče in druge domače živali. Glede prašičev je položaj še toliko ugodnejši, ker se dobe potrebne plemenske živali lažje naprodaj. Vendar so naši prašičereji pri iskanju teh živali večkrat v zadregi, ker ne morejo dobiti po naših sejmih zanesljivo dobrih živali. Potomstvo je premalo znano, ker manjka rodopisnih podatkov, ki so tudi za te vrste živali potrebni.

Na sto in sto tisoče dinarjev smo že izdali za tuje plemenske živali. Res je, da smo dosegli s tem že lepe uspehe, ali danes je treba, da ostane denar doma in da si z domačo rejo pomagamo do potrebnih plemenjakov in sploh plemenskih živali. V deželi je že toliko dobre krvi, da si z njo lahko pomagamo naprej. Naša banovina nudi pa tudi tako ugodne pogoje za prirejo plemenskih živali, da jih ni treba iskati za drag denar v inozemstvu. Vsi bolj inoviti in napredni živinorejci bi se lahko pečali, četudi v omejenem obsegu, s prirejo plemenskih živali za prodajo in bi lahko ustanovili taka krajevna vzrejališča, kar se je sicer že večkrat poudarjalo, toda žal brez izdatnega uspeha. Sedanji čas nas pa naravnost sili, da se poprimemo tega in da ukoriščamo tudi v naše dobro nastali položaj. Za taka vzrejališča so poklicana predvsem tudi banovinska posestva kmetijskih šol in veleposestvo Ponoviče, kjer že sedaj delujejo v tej smeri. Za ustanavljanje večjih vzrejališč plemenskih živali je treba seveda večjih posestev in so z drobljenjem velikih kmetij po agrarni reformi močno prizadeti tudi interesi naše živinoreje prav v tem pogledu. Reja plemenske živine za oddajo potrebuje več prostora kakor ga nudi naša mala kmetija!

Nekaj dobrega se bo dalo doseči tudi s pomočjo živinorejskih zadrug, če bodo dobro delovale in našle pri kmetovalcih potrebno razumevanje. V pripravnih krajih bo treba misliti na uvedbo plemenskih sejmov, ki naj izpodbujejo živinorejce k ojačeni prireji plemenskih živali ene in druge vrste. Končno je treba izboljšati tudi poročevalsko službo, da bodo živinorejci točno obveščeni, kje je dobiti potrebne živali v nakup, za kar manjka še zmeraj popolnih podatkov. Vse to bo pripomoglo, da se bo dvignila domača prireja plemenskih živali.

Sejmi

- 3. januarja: Dolenji Logatec (kjer je običajno, je sejem naslednji delavnik).
- 4. januarja: Domžale, Murska Sobota (živina), Ormož.
- 5. januarja: Konjice (le za živino).
- 7. januarja: Šmartno pri Litiji.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Sejmi na deželi so običajno zelo slabo obiskani. Na zadnji sejem v Laškem so prignali samo 52 glav živine. Cene živini so se gibale med 2 do 4 Din za kilogram žive teže. Par volov je bilo prodanih po 5 Din za kilogram. — V Kranju so bile na sejmu 28. m. m. za kilogram žive teže naslednje cene: krave 1-50 do 3 Din, telice 2-50 do 4 Din, teleta 5 do 6 Din, pitani špeharji 6-50 do 7-50 Din, pršutarji 5 do 6 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuta h:
1 dolar za okrog 56 Din;
v devizah:
100 italijanskih lir za 283-14 do 289-14 Din;
1 dolar za 56-04 do 56-21 Din;
100 francoskih frankov za 220-72 do 221-38 Din;
100 češkoslovaških kron za 166-65 do 167-15 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 254 do 257 Din, investicijsko posojilo pa po 60 Din.

Kratke vesti

— Država je ponovno vrnila Narodni banki 180 milijonov dinarjev. V izkazu Narodne banke od 22. decembra je zabeležena važna izprememba v pogledu začasnega posojila, ki ga je

letos najela glavna državna blagajna pri Narodni banki. Država je namreč odplačala za povračilo tega začasnega dolga nadaljnjih 180 milijonov dinarjev, tako da se je dolg zmanjšal že na 95 milijonov dinarjev. Kakor znano, ima država, odnosno glavna državna blagajna, po zakonu o Narodni banki pravico, da v svrhu olajšanja rednega plačevanja obveznosti najame pri Narodni banki začasno brezobrestno posojilo do 600 milijonov dinarjev, ki ga pa mora vrniti do 31. decembra vsakega leta. Namen tega posojila je ta, da se državi omogočijo denarna sredstva v času, ko so davčni dohodki zaradi sezonskih vplivov slabši. Ostanek 95 milijonov dinarjev je bil najbrže do konca decembra vrnjen. Naj pri tej priliki še omenimo, da se je zmanjšal tudi obtok bankovcev za 82 milijonov na 5047 milijonov dinarjev. Obenem se je izboljšalo kritje bankovcev v zlati valuti in devizah od 36-9 odstotka na 37-6 odstotka, a samo v zlatu od 30-7 odstotka na 31-7 odstotka. Vse to kaže, da je naš dinar na zelo čvrsti podlagi. To pokazuje tudi stalno trden tečaj dinarja na zunanjih borzah.

— Zamenjava tisočakov. Denarni zavodi, včlanjeni pri Društvu bančnih zavodov v dravski banovini v Ljubljani, Zadrugi zvezi v Ljubljani, Zvezi jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani in Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani, sprejemajo do konca februarja 1932. neomejeno vloge v nežigosanih tisočakih in bodo njihovo zamenjavo sami preskrbeli. Vloge pri denarnih zavodih, vložene v gotovini po 24. septembru 1931., niso zavezane nikakim izrednim izplačilnim omejitvam.

— Vrednost produkcije mleka v naši državi 2-6 milijarde dinarjev. V Novem Sadu se je te dni vršilo veliko posvetovanje o mlekarstvu, ki so mu prisotstvovali številni predstavniki kmetijskih organizacij in mlekarskih zadrug. Pri tej priliki je predsednik Zveze mlekarskih zadrug prav obširno poročal o vlogi mlekarstva v našem narodnem gospodarstvu in o potrebi pospeševanja in boljše organizacije te važne gospodarske panoge. Med drugim je ugotovil, da predstavlja pridelok pšenice v naši državi vrednost 2-5 milijarde dinarjev, pridobitek mleka pa vrednost 2-6 milijarde dinarjev. Pri nas je 1.169.000 molznih krav, ki dajejo na leto 1269 milijonov litrov mleka, nadalje 4.800.000 ovc, ki dajejo 260 milijonov litrov mleka, in 1.000.000 koz, ki dajejo 150 milijonov litrov mleka. Če računamo vrednost kravjega in kozjega mleka po 1-50 Din

imeti za vsako ceno. Predno sta se razšla, mu je pričel groziti.

Mladenču je na posled uspelo, da se ga je za nekaj časa srečno odkrižal. Zazelel si je izpremembe ter je obrnil pozornost na Celino. Vsak bip se mu je odtrgala nova misel in hitela proti Lesjaku. Kadar se je spomnil Minke, mu je bilo tesno pri srcu. Manjkalo mu je nekaj, česar je tako občutno pogrešal. Občutil je resničnost pregovora, ki pravi: «Staro ljubezen je težko pogasiti.»

Kmalu se mu je posrečilo nekaj važnega: odkriti prijateljstvo med skupuhom in Lesjakom. Opazil je, da se pogosto shajata in zaupno pogovarjata. O čem se menita, ni mogel izvedeti. Radoveden je bil, ali je skupuh zaupal sosedu, kakaj mu je toliko za denarnico. Morda celo snujeta načrte, kako bi si jo prilastila. Ali pa se pripravljata, kako bi mu na tihem škodovala. Oba ga sovražita, od obeh ni mogel pričakovati ničesar dobrega.

Kaj ju je zblížalo, to je Vinka vedno bolj zapimalo. Res sta si bila po duhu precej sorodna: oba sta bila silno navezana na premoženje. Nobeden izmed njiju ni imel pravih prijateljev med sosedi. Kar je bil Bučar v Zatišju, to je bil Lesjak na Celini: oba sta grabila, dala pa nista ničesar od sebe. Vendar je bilo med njima nekaj razlike. Lesjaku ni namreč nihče odrekal poštenja, dočim so o skupuhu govorili marsikaj. Med drugim so ga dolžili, da je v zvezi s hudobcem, ki mu množično

Vinko se je nadejal, da se mu bo naposled približal tudi Lesjak, kar se pa ni uresničilo. Ostal je trd kakor kamen. Kadar sta se srečala, ga je grdo pogledal. Prav nič ni kázalo, da bi hotel z njim občevati. Minka se mu je le še hladno nasmehnila in zbežala.

Nezanca, ki mu jo je iztrgal iz objema, pa nikakor ni mogel izslediti. Vaške klepetulje niso vedele ničesar povedati. Pač so se nekoč pohvalili ponočnjaki, da so zapodili nekoga od Lesjakovega okna. Kdo je bil, to je ostalo seveda skrito, ker jim je vasovalec srečno ubežal.

Po okolici so krožile neverjetne govorice. Ob križu na robu gozda je stalno strašilo. Vsako noč se je pojavila prikazen, zdaj v tej in zdaj zopet v drugačni obliki. Kar je manjkalo, je dodala ljudska domišljija.

Nekoč se je prikazen zvijala na tleh in tresla križ z obema rokama. Prav ob polnoči je bilo. Čulo se je obupno klicanje: «Izgubljen sem za vedno! Križani, vsaj ti mi pomagaj!»

«Kdo je izgubljen?» je s strahom ugibala vsa okolica. Dragarjev Vinko je hotel odgovoriti. Skril se je neke temne noči v goščavo na robu gozda. Njegov pogum je premagal vso bojazen. Vedel je, da se mu ne more nič zgoditi. Za vsak primer si je urezal palico in jo zasadil zraven sebe. Tukaj je sklenil ostati vso noč z budnim očesom.

Začuli so se tihi koraki: ni mu bilo treba dolgo stati na nočni straži. Nekdo je prišel po noči in počenil pred križ kakor Turek, kadar se

pripravlja k molitvi. Nobenega glasu ni dal od sebe.

Vinko se je prenelil. Ni se znal premagovati. Preveč je zaupal samemu sebi, kar mu je tukaj škodovalo. «Zdaj mi ne uide», se je popraskal po dlani in lezel po tihem iz grmovja.

«Kdo si?» ga je zgrabil z obema rokama.

«Ali si ti, Vinko?» Oglašil se je Bučar, neprijetno iznenaden.

«A, vi strašite tukaj!» je hotel z njim obračunati, čeprav ga je hitro izpustil.

Skupuh ni bil pripravljen na odgovor. Kaj naj mu reče, da bo bolj držalo? Hitro in pogumno mora odgovoriti.

«Prikazni čakam», je odgovoril skoro brez zadrege. «Toliko govorijo, pa hočem vedeti, ali je kaj resnice... Pa ti?» je dostavil.

«Potem sva se dogovorila...» Vinko je bil prevaran. Odgovor je bil tak, da je moral verjeti.

Bučar se je oddahnil. Zvijaca mu je uspela. Niti sam ni mislil, da se bo tako imenitno odrezal. Njegovo prazno srce je polnilo črno zadovoljstvo.

«Pa molčiva, kje sva se našla...» Skupuh se je hotel še bolj zavarovati. «Ako izvedo ljudje, porečejo, da nimava zdrave pameti... Lahko bi nama celo kaj podtikali... Kdo ve, česa naju bodo še dolžili...»

«Zares čudno naključje...» Vinku kar ni šlo iz glave. Samo z besedo mu je pritrdil, že se mu je vrivala misel, da se je nepremišljeno zaletel.

(Dalec prihodnjik.)

za liter in vrednost ovčjega mleka po 2 Din, tedaj znaša skupna vrednost kravjega mleka 1900 milijonov dinarjev, vrednost ovčjega 500 milijonov dinarjev in vrednost kozjega mleka 225 milijonov dinarjev, skupaj 2625 milijonov dinarjev. Zaradi slabe organizacije mlekarstva ostane pri nas vsako leto neizkoriščenega za 600 milijonov dinarjev mleka. Na sestanku je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se izdela poseben zakon o pridobivanju in prodajanju mlečnih proizvodov, da se mlekarstvom zadruham in centralam nudi iz javnih sredstev potrebna pomoč, da se omogočijo mlekarstvom drugim primerna posojila, da se uvede izvozna nagrada za maslo v višini 5 Din pri kilogramu, da se preskrbijo potrebne vsote za propagando uživanja mleka in mlečnih proizvodov, da se priredijo tečajji za mlekarstvene mojstre in da se ljudem brez potrebne usposobljenosti prepove otvarjanje mlekarne.

DOPIŠI

BUČKA. Tudi pri nas je huda, ker smo imeli sušo in vrhu tega še dvakrat točo, tako da smo pridelali komaj četrtino običajnega pridelka. — Pred kratkim smo dobili od Centralnega akcijskega odbora okrožnico z navodili o ustanavljanju krajevnih akcijskih odborov. Mi smo takoj ustanovili tak odbor in izvolili našega delavnega in naprednega župana g. Kaplerja Jožka za predsednika, posestnika Bukovca Jožeta za podpredsednika, Selaka Franca za tajnika, Zupana Franca za blagajnika in še pet odbornikov, ki so gg.: Pevc Martin, Jaklič Matija, Kirar Jožko, Marjetič Ivan in Znidaršič Jožko. Lepo je, da vlada med nami sloga, ker le v slogi se dá uspešno delovati.

KONJICE. Priprave za vinsko razstavo 31. januarja, 1. in 2. februarja so v teku. Na razstavi bo najpestrejša izbira raznih sortiranih in mešanih vin. Za polovično vožnjo je zaproseno. Vabimo vinske trgovce in gostilničarje, naj si ogledajo razstavo in pokusijo našo dobro kapljico. Ako želi katera tvrdka razstaviti svoje kletarske potrebščine, naj se obrne na naslov: Ivan Nemeč, sreski kmetijski referent, Konjice.

MEŽA-DRAVOGRAD. V nedeljo 27. decembra smo poslušali pri hotelirju g. Kumauerju po radiu zanimivo predavanje o združništvu. Predaval je g. dr. Bohinec iz Ljubljane. Za dober

obisk je poskrbel sreski kmetijski referent s Prevalj. G. Kumauer nam je obljubil, da nam bo njegov radio tudi za poznejša kmetijska predavanja na razpolago. Kmetovalci, udeležite se polnoštevilno poznejših kmetijskih predavanj, ki so le v vašo korist! Poznejša predavanja, ki se bodo vršila pri g. Kumauerju v Dravogradu, bodo pravočasno razglašena po sreskem načelstvu na Prevaljah.

STUDENCI. Naš agilni Rdeči križ pod predstvom g. Koloha se v polni meri zaveda svoje vzvišene naloge. Kljub slabim razmeram je odbor za Miklavža obdaril vso šolsko dečo. Štiri sto šolarjev je napolnilo dvorano g. Špureja, kjer je nastopil sv. Miklavž s spremstvom. Obdaritvi je prisotstvoval tudi sreski načelnik g. Makar. V sedanji dobi, ko je tako trdo za denar zlasti med delavstvom, je ta obdaritev prava dobrota. Vse obdarovanje je stalo okrog 8000 Din. Večina gmotnih sredstev so prihranki iz prejšnjih let, 1500 Din je prispevala Narodna odbrana, 1000 Din krajevni šolski odbor, nekaj denarja in blaga pa je bilo nabrano po delavnih gospodih in damah Rdečega križa v Studencih in v Mariboru. Vsem najlepša hvala!

SV. ANA V SLOVENSKIH GORICAH. Tukajšnja šola je priredila letos božičnico revnim otrokom. Da je prireditev tako lepo uspela, se upraviteljstvo najtopleje zahvaljuje Ciril-Metodovi družbi v Ljubljani za izdatno podporo v denarju in knjigah, kraljevi banski upravi za lepo denarno podporo in prebivalec, ki so tudi s svoje strani podprli to akcijo. Bilo je obdarovanih 34 najrevnejših otrok z obuvalom in obleko, nad 60 otrok pa s knjžicami. Prav v teh hudih časih se je pokazala ta hitra podpora kot najumestnejša, da se omili beda revnim rodbinam. Zato moramo tudi našo krajevno podružnico Ciril-Metodove družbe ob vsaki priliki podpirati, da se tako vsaj malo oddolžimo za družbeno podporo obmejnim šolam. Naša šolska mladina bo pa tukaj ob meji širila narodno zavest, slogo in bratstvo. Upraviteljstvo.

SV. BENEDIKT V SLOVENSKIH GORICAH. Naša sokolska četa ima tudi članice, ki so začele redno telovaditi, in sicer vsako nedeljo ob 3. popoldne v prostorih nove šole pod vodstvom marljive voditeljice s. Marice Kurbusove. Vabimo zavedna dekleta iz benediške in sosedne negovske župnije, naj se vpišejo za članice. Ne bojte se nasprotnikov! Prijave se sprejemajo pri telovadbi v šoli.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Nedavno se je vršil izredni občni zbor podružnice Kmetijske družbe. Odbor se je sestavil takole: načelnik vinogradnik in posestnik g. Ivan Kreft, podnačelnik g. Leon Verzel, tajnik g. Glaser, odborniki gg. narodni poslanec Jakob Zemljič, Fran Mlinarič, Fran Zinkovič, Kupljen, Zrnc in Štuhec. Kmetijska družba je bila zastopana po inž. g. Lahu, ki je zanimivo predaval.

ZAVODNJE. Upraviteljstvo tukajšnje šole je priredilo v nedeljo 6. decembra po cerkvenem opravilu Miklavžev dan. Pri tej priliki so bili obdarovani vsi učenci. Nekaj ubožnejših je dobilo čevlje ali pa nogavice. Obdarovani so pa bili tudi vsi prisotni odrasli. Ker je bila to prva Miklavževa prireditev v tej fari, se je nabralo v šoli izredno mnogo ljudi. — Končali smo staro leto in že takoj v začetku novega, ko potrka na vrata sv. Valentin, katerega proslavlja tukajšnja fara z veliko slovesnostjo, nas razveseli šolska mladina z igro «Teta iz Amerike». Istočasno bodo igrali tudi odrasli tridejansko šalo «Čevljar baron». Pridite, sosedje, da počastite sv. Valentina, in nato v šolo k igri, da se boste iz srca nasmejali. Na svidenjel!

ZETALE. V nedeljo 27. decembra je bila pokopana gospa Roza Krušičeva, vdova po veleposestniku Krušiču, stara 75 let. Da so rajno zelo spoštovali, je pokazal pogreb. Blag ji spomin! — Predragi Zetalanci, leto se nam je nagnilo h koncu in nastopili smo novo. Daj Bog, da bi bilo srečno in da bi se hude gospodarske težave kmalu unesle. Naša mladina potrebuje izobrazbo. Naročite ji našo «Domovino»! Če eden sam ne zmore vse naročnine, pa zberita po dva skupaj potrebno vsoto. V «Domovini» boste imeli za vsako nedeljo izvrstno štivo za majhen denar. Ako bo več naročnikov, bo večkrat kaj napisal iz Zetal tukajšnji dopisnik.

Za vse enaka pravica.

Gospodinja: «Zaradi česa vam je odpovedala prejšnja gospodinja službo?»

Neža: «Milostiva, oprostite, saj vas tudi jaz ne vprašam, zakaj ste vi odpustili prejšnjo služkinjo...»

Ni pomoči.

A: «Če se mi danes ne posreči dobiti posojila, se ustrelim. Ali mi lahko pomagaš ti?»

B: «Žal, nimam revolverja...»

Ivan Albrecht:

Mora

III.

Zinka odslej ni imela nič več pravega miru. Čez dan je bila zamišljena, vendar si je s petjem in delom nekako krajšala čas in dušila v sebi očitajoči glas, ko pa jo je zvečer v izbici objela tema, jo je začelo glodati in je često skrila obraz v blazine ter stokala pod bremenom skelečih dvomov.

Cinclja, ki bi ji morda lahko bila v tolažbo, se je ogibala. Bala se je tistih lokavih oči in že sama misel na gostačkin smeh jo je bolela. Kadar je šla v nedeljo od maše in je med fanti pred cerkvijo opazila Naceta, ji je bilo, da bi stopila k njemu in mu vse povedala, kar sta bili z gostačko sklenili proti njemu. Rekla bi mu, naj ji ne zameri in naj ne misli nanjo, ker hoče biti verna drugemu —

Potlej spet: mogoče sploh več ne misli nanjo in bi se ji smejal, če bi začela govoriti o tem. Saj je rekla gostačka, da živ voz —

«Pa kar sama, Zinka?» se je zdajri oglašil Nace za njo.

«O,» se je splašila Tršarjeva iz misli, «ali si ti tudi brez družčine?»

Na tiho nedeljo je bilo, ko že vse sluti bližino velike noči. Od fare se vije pot v Oklado med travniki in lozami, kjer molče bori in se nežno vrebte breze med njimi. Včasih se skrije v jelkov

gozd, kjer na prožnem iglovju zamira korak v tišini.

«Ali je ozdravljen?» ugiplje Zinka, Nace pa si naže viržinko in si pomakne klobuk navzad: «Cesta pojde mimo naše hiše —»

«Saj res —»

«Potlej bo dosti lepše pri nas», vabi Hojaikov. Zinka sklone glavo.

«Misliš, da ne?» išče on dekletovega pogleda. Mladenka se vzravna:

«Pri vas je že itak lepo —»

«Ti je res všeč?» se veseli Nace. «Veš, mati so že priletni —»

«Tako hudo še ne bo», brani Tršarjeva. «Saj je Minka doma in Tinca še tudi —»

«Seve,» pravi fant, «doma sta, ali samo napol! Za hišo jima ni nič. Minka se počasi odpravlja v Zaplano, a Tinca nekaj misli na Golševo —»

«Obe oddani, praviš?» se v resnici začudi Zinka.

Nace prikima in molči. Nestrpno vleče viržinko in premišljuje, kako bi zdaj sprožil, ko ima že tako lepo napeljšano.

«Kam se neki vama tako mudi?» ga ta trenutek zmoti Cinclja, ki je prišla po bližnjici na veliko pot.

«Kar v Oklado jo mahava», bi se je bil rad otresel Hojnikov, ali gostačka se je prilepila:

«Če ni hujšega, imamo skupno pot.»

«Vrag te jaši,» je v sreču robantil Nace, «da jo je moralo kakor nalašč zdajle prinesiti!» in je zakrknjeno molčal.

Cinclja je večkrat premerila Zinko z očmi: «Ali je trebljenje že končano?»

«Ne morem nič kaj pravega reči», je zagonetno odvrnila Tršarjeva, kakor je bilo dvoumno vprašanje, a spremljevalec se je prijazno ponudil:

«Kadar bo treba, naj le pride Domen pomel!» Zinka je gledala v tla, gostačka se je muzalaj: «Seve, še pote naj bi pošiljali! Kdor je kaj vreden, pride sam.»

«Oj, ti kolovrat namazani, je jezilo Naceta, vendar se je spomnil in hitro poprijel:

«Bom že prišel po — piruhe, če smem.»

«K meni?» je pokazala gostačka zarumenelo zobe. «Ali te ni sram?»

«K vam samo po pasjo mast, se ji je nenažno oddolžil fant. Zinka se je na tihem začudila, vendar ni opazila gostačkinega malodane karajočega pogleda.

«Zdaj sem ji pa zavrl, se je sam s seboj zadovoljen hahljal Nace in pridno vlekel cigaro.

Cinclji res ni bilo nič več do govorjenja. «Če le ni punče izklepetalo?» jo je začelo skrbeti. «Na takšnole drobnjad se ne smeš nikoli zanesti.»

Tršarjeva je bila med obema kakor na trnju. Ne na desno ne na levo se ni upala pogledati, pač tudi reči ni vedela nič pravega. Kakor je želela, naj bi se Nace poslovil, je bila le vesela, da gre z njo. Bala se je, kaj naj odgovori gostački, ako jo vpraša, kako je s kapljicami.

«Smem priti po piruh?» se je spet oglašil Hojnikov.

Novoletni pozdravi

Caribrod. Srečno novo leto želimo čitateljem in čitateljicam «Domovine», zlasti svojcem: pehotni naredniki Josip Slak (Medvedjek), Franc Lipovšek (Krško) in Franc Noson (Ribnica) in podnarednik Franc Harva (Radenci).

Čačak. Slovenski fantje vojaki, službojuči svojemu kralju in domovini pri obrtni četni v Čačku, želimo srečno in veselo novo leto rojakom, zlasti dekletom: Franc Terpin (Kamina gorica), Alojzij Žibert (Kladje), Josip Perne (Radomlje), Karel Štefko (Bogojina).

Kraljevo. Slovenski fantje, službujuči pri artilerijskem polku v Kraljevu, želijo vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno dekletom, srečno novo leto: Andrej Svetko (Podvin pri Polzeli), Vinko Juhart (Ojstrška vas pri Št. Juriju ob Taboru), Ivan Čulk (Glinje pri Braslovčah), Franc Golobič (Trebelnik pri Kostanjevici), Gregor Pajtlar (Videm pri Krškem).

Kraljevo. Slovenski fantje, službujuči pri artilerijskem polku v Kraljevu, želimo vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno dekletom, srečno novo leto: Josip Zemljak (Stolovnik pri Rajhenburgu), Alojz Retel (Mrtvice pri Krškem), Franc Drnšek (Župelevec pri Brežicah), Avgust Župevec (Koprivnica), Janez Zakšek (Kališovec pri Rajhenburgu), Jožef Rangus (Stara vas pri Vidmu), Ivan Vrečko (Št. Jurij ob južni železnici), Franc Arh (Skopice pri Krškem), Alojzij Arnolt (Slovenjgradec) in Janez Pavlovič (Dolnja Pirošica pri Cerkljah).

Skoplje. Vsem čitalcem in čitalkam «Domovine», posebno fantom in dekletom, želijo srečno novo leto orožniki, službojuči v Skoplju: naredniki: Josip Petrič z ženo Rozalijo (Kostanjevica), Fr. Kenik (Planina pri Rakeku), Josip Rauter (Planina pri Brežicah), kaplarji: Janez Korenčič (Rovnik), Franjo Korenič (Ziberše), Leopold Škorjanc (Dobrinje pri Smarju), Franjo Vesel (Gradšče pri Kamniku), Valentin Sržnik, Vinko Klopčič, Franjo Klep, Ludovik Kavšek, Alojzij Kaplan, Janez Seljak, Andrej Potočnik, Ignacij Sturm, Franc Vidic in Avgust Gorjanc.

Slavonski Brod. Srečno novo leto želimo vsem bralcem in bralkam «Domovine» podoficirji železniškega polka v Slavonskem Brodu: Stanko Šibenik, Rudolf Beltram, Alojzij Zajc, Martin Juvan, Anton Hitejc in Anton Rupnik; podnaredniki Rado Piškur, Mirko Soje, Josip Flis, Alojzij Repnik in Stanislav Karpe.

Šibenik. Od lepega našega Jadrana z velike naše vojne ladje «Dalmacije» želimo srečno novo leto vsem čitalcem «Domovine», posebno našim dragim dekletom, mornarji: Jakob Čadež (Tršče), Franc Colarič (Sv. Križ na Dolenjskem), Ivan Murn, Ivan Jagodič, Franjo Razpočnik, Alojzij Černe (Trbovlje), Karel Košir (Kočevje), Anton Juričko (Sv. Peter), Ivan Abernšek (Prevalje) in Franc Kaluža (Grosuplje).

Vatin. Srečno in veselo novo leto želijo vsem čitateljem in čitateljicam «Domovine» fantje, službojuči pri finančni kontroli v Vatinu pri Vrhu: Jože Piškur, Tone Ogulin, Jaka Ogrinc in Janez Fabjan, podpregledniki.

Litomeřice. (Češkoslovaška). Tu nas je nekaj Slovencev, ki tudi radi čitamo našo ljubo «Domovino». Želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam, posebno pa vsem prijateljem in prijateljicam banjeloške fare: Jožef Marinč (Banjaloka), Mihael in Jožef Colnar (Podstene).

Mouzay Meuse (Francija). Tukaj nas je več Slovencev in Slovenk. V Franciji so se delavske razmere silno poslabšale. Želimo srečno novo leto vsem bralcem in bralkam «Domovine»: Ivan, Ivanka in Stanislav Pezdir, Ivan Megi. (Ivan Pezdir prosi Josipa Rožanca, ki se nahaja istotako v Franciji, da mu piše na naslov: Ivan Pezdir, Mouzay Meuse, France.)

Calgary (Kanada). Leto je ob koncu in moja naročnina prav tako. Zato moram zopet podaljšati naročnino, ker brez tebe, draga «Domovina», bi mi bilo življenje dolgočasno. Ti si nam tu edina tolažnica, ker nam prinašaš vedno novice in drugo koristno štivo. Tukaj nas je precej Slovencev, a le redki imamo zaslužek. Marsikateri rojak je sam kriv svoje nesreče v teh slabih časih, saj so bili boljši časi, ko bi si lahko prihranil kak dolar. Mnogi brezposelni rojaki se morajo zahvaliti kanadski vladi in tukajšnjim dobroteljskim društvom, ki jih podpirajo v tej hudi stiski. H koncu želim tebi, draga «Domovina», mnogo naročnikov, vsem rojakom pa boljše novo leto! — Martin Raščan.

New Waterford (Kanada). Svetovna kriza je tudi nas dosegla, čeprav smo bolj na koncu sveta in zraven še v deželi vseh možnosti. Delamo po dva do tri dni na teden, večkrat pa tudi samo po en dan v tednu, tako da se res ne preutrudimo. Namestu ene nedelje jih imamo kar pet do šest na teden. Da bi se pritoževali čez slabe čase, kar ne kaže, ker potem v starem kraju mislite, da nam gre res slabo. Vsega nam tudi dežela vseh

možnosti ne more dati. Upamo pa le na boljše čase. Srečno in veselo novo leto želimo vsem bralcem «Domovine», sorodnikom, prijateljem, znancem, posebno pa našim boljšim polovicam, kateri jih imamo: Franc Rebolj, Franc Povh, Franc Rupnik, Jakob Levstek, Alojzij Lavrič, Alojzij Rus, Anton Kastelic, Anton Smole, Franc Rebernik, Ivan Wutej in družica Jamškova.

Buenos Aires (Argentina). Društvo Slovenski domobran v Južni Ameriki želi vsem slovenskim narodnim društvom srečno novo leto!

Buenos Aires (Argentina). Srečno novo leto želimo vsem svojcem, znancem, bralkam in bralcem «Domovine»: Blaž Majhen, Franc in Mariška Lobenwein in Jakob Mere iz ptujske okolice.

Lutterade (Holandsko). Draga «Domovina», z veseljem te pričakujemo vsak teden, ker nam prinašaš novice od doma in tudi od sotrpinov, ki so raztreseni po tujini. Imamo tukaj Društvo sv. Barbare, ki se je do zadnjega časa lepo razvijalo, a na zadnjem izrednem obnem zboru nam je predlagal kaplan g. Oberžan pravila, ki izpremenje delavsko društvo tako rekoč v Marijino družbo. S tem je naše podporno društvo izgubilo delavski značaj in zaradi tega tudi večino članov. Niti odbor ni ostal na svojem mestu. Pohvalno pa je delo Jugoslovenske podpore jednote v Brumsumu, ki se je za božič spomnilo stradalotih otrok v Trbovljah. Dobro bi bilo, da napredni delavci razširijo JPJ tudi na Lutterade. — Naj še omenimo žalosten primer našega agilnega člana Vengusta, ki se je nedavno ponesrečil in si nalomil ključnico. Ležal je tri tedne v bolnišnici, nato pa bil poslan k zdravniški komisiji in spoznan kot sposoben za delo. Ker pa ni mogel dela izvrševati, je bil prisiljen vzeti si dopust in poiskati na svoje stroške zdravniško pomoč v domovini. — Želimo vsem čitateljem «Domovine» veselo novo leto! — Slovenci v Lutteradu na Holandskem.

Zna si pomagati.

«Očka,» je menila mlada žena, «odločila sem se, da bomo našo malo krstili za Evalijo...»

Možek, ki se mu to ime ni videlo baš primerno, razmišlja in razmišlja, pa reče: «Zelo lepo! Moja prva ljubica se je tudi imenovala Evalija.»

Ženka se kisko zasmee in odločno reče: «Otroka bomo krstili za Kunigundo, kakor je ime moji mami...»

«Saj mu ne», se je oglasila Zinka in bila vesela, da je prvo stekleničico zagonetne tekočine pogoltnil plamen. Medtem jo prime žensčina za roko in buši:

«Konrad je naročil pozdrave zate.»

Mladenko je podplula rdečica:

«Konrad —»

«Res», je obstala gostačka. «V dobrih štirinajstih dneh bo tukaj. Le glej, da se z onim preveč ne zamešaš, se je je ovijala kakor kača.

Zinka se je komaj zadrževala in kar kipele je v njej, tako jo je iznenadila vest, čeprav si je zmeraj želela take novice. Rada bi bila še marsikaj vprašala in se pomenila, toda jezik je bil neroden in beseda zdajci kakor okamenela v njej, le srce je govorilo v neznanu daljo in oči so božale nevidnega, ki daleč za gorami misli naujo. Zakoprnela je po samoti, da bi se razplakala v prejkari radosti in čisto v tišini uživala trenutke sreče, kakršno pričarajo v dušo samo sanje nedotaknjene mladosti.

Gostačka je slutila, kako vihrajo v dekletu čuvstva, in se veselila zmage. Ko sta prišli do bajte, ni Zinke nič zadrževala, ampak je kar stopila v vežo, češ:

«Kadar bo treba, že veš, kje sem.»

«Srečno», je dahnila mladenka in odbrzela domov, kjer je potožila materi, da ji ni dobro.

«Ne bodi no tako rahla», jo je z dobrovoljnim nasmeškom podražila mati, a mladenka se je za vse popoldne zaprla v svojo belo izbico.

Nadlegoval je ni nihče. Lipe je po kosilu odšel na vas in s tovariši balinal, Nande je komaj čakal, da je lahko zavil h Kotnikovim, medtem ko je Domen na vrtu vse popoldne z vrstniki bil svinko. Hlapec Dolfe si je privoščil dobro mero nedeljskega počitka v hlevu na praproti, oče Blaž pa je z materjo sedel na peč in začel kramljati:

«Hojnice danes ni bilo pri maši.»

«Se je tudi meni videlo, da je ni nič videti, je potrdila žena.

«Pravijo, da ne bo več dolgo —»

«Kje si slišal?» se je čudila ona.

«Hojnik, Francon sam mi je pravil», je pojasnil Tršar. «Ze od božiča hreca in kar leze na kup.»

«Brez gospodinje jim bo pa težko», je preudarila Tršarica.

«Saj je dejal Francon, da se bo moral Nace ozreti po nevesti, če pojde tako naprej, je omenil mož.

Marta je ugibala:

«Kam se bo neki obrnil?»

Zdaj je prišel Blaž na vrh:

«Meni se vidi, da misli na našo Zinko.»

(Dalje prihodnjik.)

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe?

Zinka se je pripognila in v stiski ošinila Cinceljo s pogledom.

«Se držim vajeti», je ugajalo gostački in je skrivaj namežiknila dekletu.

«Če jih ne boš imel že preveč, pa pridi», je potem Zinka ustregla spremljevalcu, ki se je ponosno vzravnal in se ji z dolgim pogledom zahvalil za tolikšno odliko. Celo prešernost ga je obšla in se je znova lotil Cincelje:

«Ali k vam tudi po pasjo mast?»

«Kar pridi! Če drugega ne, bova vsaj lahko kurje solze pretakala», se je obregnila ženska in s posiljenim smehom izkušala prikriti slabo voljo. Nace se je zasmeljal in prikimal:

«Ze velja, samo pripravite posodo!»

Na precepu, kjer se pot popne in zavije na desno proti Hojnikovim, se je Nace poslovil in ženski sta šli poslej sami po brežini.

«Kako je prav za prav?» je brž hotela gostačka na jasno.

Zinka je samo skomignila z rameni:

«Kaj vem —»

«Si izpolnila vse natanko?» je vrtala Cincelja. Tršarjeva se je zdrznila.

«Sem», se je po kratkem premolku zlagala in «krivala oči.

«Imaš še kaj kapljic?»

«Se —»

Cincelja ji je nato stisnila drugo stekleničko v roko:

«Malo počasi gre pri tem tokanu, a preveč mu kljub temu ne dajaj!»

Lepo obiskan občni zbor Kmetijske družbe

V sredo se je vršil v Ljubljani občni zbor Kmetijske družbe, ki se ga je kljub prav slabemu vremenu udeležilo izredno mnogo zastopnikov podružnic, med njimi minister g. Pucelj in narodni poslanci gg. Urek, Dermelj in Mrovlje. Otvoril je zbor predsednik g. D e t e l a, ki je nato poudarjal hude čase in splošno svetovno krizo, zaradi česar naj bo kmetijstvo složno, ker je mogoče Kmetijski družbi pri oblastvih le tedaj kaj doseči, kadar oblastva vidijo, da je vse ljudstvo složno.

Za njim je ravnatelj g. inž. Lah poročal o delovanju družbe. Kmetijska družba šteje 25.130 članov in 395 podružnic. Nove podružnice so bile ustanovljene v Petrovčah, Banji Loki pri Kočevju, Gorenji vasi nad Škofjo Loko, na Lavercu, v Razvanju, Gočavi, pri Sv. Trojici v Slovenskih goin na Zgornji Polskavi.

Izprememba pravil in volitve družbenega glavnega odbora so se preložile na mesec junij, da se lahko temeljito prouči vsa zadeva.

Glavni odbor je stavil naslednje predloge: Mleko, mlečni izdelki in vino se naj uvedejo v hrano po vojašnicah; vinotoči pod vejo se naj dovolijo vinogradnikom tudi izven pridelovalne občine; zakolu živine po domovih in prodaji mesa se naj dela čim manj zaprek; skupna prodaja

kmetijskih pridelkov se naj čimprej omogoči z izdatno državno pomočjo; proti nezgodam pri kmetijskih strojih naj se zavaruje tudi gospodar sam in za vsa strojna dela, ne le za mlačev. Ker požre uprava večino zavarovalnih prispevkov, naj se pavšalirajo te dajatve za vso banovino; kmetijske zbornice naj se čimprej ustanove; nemudno pa se naj skliče banovinski kmetijski odbor.

Podružnice so stavile celo vrsto predlogov, ki so bili z živahnim odobravanjem soglasno sprejeti.

K besedi se je oglasil minister g. Ivan Pucelj, ki je povedal, da namerava vlada znižati zemljarino in zdravniške, odvetniške, notarske in slične takse. Tudi pri kuhi žganja se bodo uvedli milejši predpisi. Opominjal je k splošni štednji, ker le s tem, da začne vsak državljan brez izjeme štediti pri vseh izdatkih, bo mogoče doseči znižanje bremen in splošno prilagoditev cen kmetijskih potrebščin cenam pridelkov.

Predsednik g. D e t e l a se je zahvalil gospodu ministru za njegove nasvete in ga prosil, naj ostane še naprej tako naklonjen družbi, kakor je bil doslej, in je zaključil več kakor triurni občni zbor. Za izredni občni zbor v juniju bo objavila družba pravočasno vse potrebno.

za zamrznile vodovodne cevi. Mestni monter je dobil nalog, da cevi razgreje. V to svrhu je vzel malo peč, ki se greje z ogljem. Pustil je tlečo peč v stranišču, ki ga je zaprl, pred njim pa postavil za stražo nekega delavca. Kmalu po monterjevem odhodu je prišlo delavcu slabo, kar ga je napotilo, da se je odstranil, ključ pa pustil drugim delavcem. Mladenka je stranišče odprla s šolskim ključem in se zadušila zbog ogljikovega monoksida, ki je uhajal iz male peči.

* **Smrt rojaka na ladji.** Pred dnevi je nesrečno naključje zahtevalo na monitorju «Savi» smrt podnarednika vojaškoobrtne stroke Janka Golje z Bleda. Golja si je v kabini zakuril pečico, iz katere je uhajal strupeni ogljikov monoksid, ki je Goljo zadušil. Pokojnik je bil izvrsten podoficir in splošno priljubljen pri svojih tovariših.

ZA MASIRANJE

pri prehlajenju, lenem krvnem toku in posebno pri revmatskih bolečinah, se že skozi 35 let najrajši uporablja kot zanesljivo domače sredstvo Fellerjev blagodišeč Elsa-fluid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti pošilja 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 62 Din brez nadaljnjih stroškov lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360, savska banovina.

* **Zaloigra vojnega invalida.** Pod Ahlinovim kozolcem na Ilavici ob Ljubljani so našli mrtvega brezposelnega invalida brez desnice Franca Keržiča, pristojnega na Brezovico. Bil je že dije časa brez zaslужka in stalnega bivališča. Često je prenočeval na Ahlinovem kozolcu. Usodnega dne je nekoliko popival, ponoči je pa zlezal na kozolec. Menda je padel s stopnic, ki vodijo na kozolec, ali pa se je v spanju prevračal in padel na tla. Pri padcu se je nekoliko ranil na glavi in se najbrž onesvestil. Ker ni nihče vedel zanj, je ostal brez vsake pomoči in zmrznil.

* **Smrt pod vozom.** V Oblakih je padel ponoči pod voz, ko se je peljal sam domov, tamošnji posestnik Vincenc Repič. Drugo jutro so ga našli mrtvega.

* **Smrtna nesreča z lovsko puško.** Na sv. Štefana praznik je prišel k lovskemu pazniku Gavezu Alojziju na Gorenjskem vrhu na obisk 17letni posestnikov sin Poharc Ivan iz iste vasi. Fant je vzel Gavezovo dvocevno lovsko puško v roke in se začel z njo igrati, ne da bi vedel, da je nabita. V tistem trenutku pa se je puška nenadno sprožila in so šibre zadele Gaveza Alojzija naravnost v obraz. Nesrečnik se je zgrudil na tla in nekat trenutkov nato izdihnil.

* **Požar pri Devici Mariji v Brezju.** V noči od Štefanovega na nedeljo je nastal pri posestniku in mesarju Zupanu pri Devici Mariji v Brezju v gospodarskem posloplju požar. Na mesto požara so dospela gasilna društva iz Brezij, Pobrežja, Zrkovec in Maribora, zaradi pomanjkanja vode so se pa lotila le omejitve ognja. Škoda je občutna. Posloplje ni bilo visoko zavarovano.

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

* **Oče in hči na mrtvaškem odru.** Dva udarca v enem dnevu sta zadela Jostovo hišo pri Sv. Urbanu v Slovenskih goricah. Te dni je pobrala zavratna smrt komaj triletno hčerko Ireno, kar je njenega očeta tako potrla, da ga je zadela kap. Očeta in hčerko so položili v skupen grob.

* **Smrtna nesreča pri podiranju bukve.** Pred dnevi je šel zdrav in vesel na delo v gozd v Zabuovju pri Trebelnem 23letni mladenič Zalezina Lojze iz Skreševca pri Mokronogu. Prva bukve, ki so jo podirali, je bila zanj usodna. Drevo je padlo mnogo prej, kakor so pričakovali, pokopalo pod seboj Lojzeta in mu razbilo glavo, da je nesrečnik obležal na mestu mrtve. Poleg

DOMAČE NOVOSTI

Pozor na priložene položnice

Današnji številki smo priložili položnico za vsakega naročnika, da lahko takoj plača naročnino za leto 1952. Ker je naročnina malenkostna, prosimo cenjene naročnike, naj jo plačajo že prve dni meseca januarja po možnosti za vse leto naprej. Tako ne bodo med letom imeli opravka z novimi položnicami in situosti z opomini in tudi pota na pošto jim bodo prilhanjena. Naročnina ostane neizpremenjena:

za tuzemstvo

vseletno 36 Din, poluletno 18 Din, četrtletno 9 Din; za inozemstvo vseletno 48 Din, poluletno 24 Din, četrtletno 12 Din, za Ameriko za vse leto en dolar.

Kdor po pomoti ne prejme položnice ali če se mu pokvari, naj piše upravništvu, da mu pošlje drugo. Oni naročniki, ki so plačali naročnino za leto 1952, že pred koncem leta 1951., naj izročijo položnice znanec, ki še niso naročeni na naš list, in naj jim prigovarjajo, da se na «Domovino», ki je vsem, ki jo poznajo in bero, najpriljubljenjši list, naroče za novo leto.

Kdor je v minilem letu zaostal z naročnino, naj s položnico ali poštno nakaznico tudi zaostanek hitro poravnava, da ne bo posledka pri pošiljanju lista.

UPRAVNIŠTVO «DOMOVINE».

* **Povratek kralja in kraljice v Beograd.** V torek sta se vrnili po krajšem bivanju v inozemstvu zopet v Beograd Njuni Veličanstvi kralj Aleksander in kraljica Marija v spremstvu kneza Pavla in kneginje Olge in dvornega ministra g. Jeftića. Na kolodvoru so ju sprejeli člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Živkovićem.

* **Shodi poslanca g. Petovarja.** Narodni poslanec g. Lovro Petovar bo poročal 6. januarja ob 8. v gostilni gospe Skorčičeve v Ormožu in istega dne ob 14. v restavracijski dvorani v Ivanjkovcih. Pridite!

* **Kmetijski pouk po radiu v prvi polovici januarja.** Odbor za radijska predavanja sporoča, da bodo v prvi polovici januarja naslednja kmetijska predavanja: v nedeljo 3. januarja ob 8. bo predaval ravnatelj g. inž. Lah o pomenu dobrega

semena za pridelok, v četrtek 7. januarja ob 18. voditeljica gospodinjske šole s. Izabela Gosakova o tem, kako naj gospodinja vpliva na ugodnost in udobnost v kmečki hiši (predvsem za žene in dekleta), v nedeljo 10. januarja bo predaval ravnatelj mlekarške šole g. inž. Šabec o mlekarstvu drugod in pri nas, v četrtek 14. januarja ob 18. ravnatelj mlekarške šole g. inž. Šabec o potih in siljih v podvignu našega mlekarstva.

* **Podpirajte borbo proti jetiki!** Tujski promet in zdravstvena zaščita lastnih občanov nalagata občanom, da pri sestavi proračunov posvetijo pažnjo protijetični borbi. Vsaj večje občine in občine v tujskoprometnih krajih naj bi v svojih proračunih vstavile zneske za omejevanje jetike. V mnogih krajih obstojajo že krajevne protituberkulozne lige, katerih delovanje naj podpro tudi občine s tem, da jim za vsako leto dovolijo primerne podpore. Osrednja protituberkulozna liga je zaradi tega na vse večje in tujskoprometne občine poslala vlogo, naj se za bodoče leto določijo v proračunih podpore za protituberkulozno borbo. Osrednja protituberkulozna liga prosi občine, ki so prejele prošnjo za podporo, naj pri sestavljanju proračunov njeno vlogo blagohotno uvažujejo.

* **Majšperška tovarna strojil ustavila obrat.** Te dni je tovarna strojil v Majšpergu ustavila obrat ter odpustila delavstvo. 140 delavcev je izgubilo s tem zaslužek. Ustavitve obrata se je izvršila zaradi splošne krize in pomanjkanja naročil. Z ustavitvijo dela v majšperški tovarni je hudo prizadet ves pljuški okraj. Bilo je to v zadnjem času še edino podjetje, ki je obratovalo ter nudilo številnim družinam siromašnega okoliša zaslužek in življenje.

* **Prihodnji živinski sejem v Ljubljani** bo zaradi praznika sv. Treh kraljev v torek 5. januarja.

* **Zalostna smrt 17letne trgovinske vajenke.** Nedavno so imeli trgovinski vajenci v novem šolskem posloplju v Novem mestu popoldne svoj pouk. Med poukom je šla trgovinska vajenka, 17letna Anica Valentinčičeva, hčerka vrtnarja banovinske kmetijske šole na Grmu, ra stranišče, odkoder je dolgo ni bilo na izpregled. V skrbi zanjo sta se dve učenci odločili, da jo gresta poiskat. Pri iskanju sta našli straniščna vrata zaprta. Spričo suma, da se je zgodila nesreča, so morali vlomiti vrata in našli so na tleh ležečo na pol mrtvo Valentinčičevo. Hitro so poklicali zdravnika, a vse njegovo prizadevanje je bilo zaman. Nesrečno mladenko so mrtvo peljali na očetov dom. Do tragične smrti mladenke je prišlo takole: V straniščih so zaradi hudega mra-

Zalezine je zadela padajoča bukev tudi njegovega tovariša Cirila Tratarja, ki ima zlomljeno ključnico in hudo ranjeno roko.

* **Žrtev ognja.** Pred dnevi je nastal požar na Zgornji Polskavi in je ogenj upepelil neko hišo. Pri gašenju je dobila močne opekline poljska dninarica Barbara Padovškova, ki so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

* **Obleka se ji je užgala.** Huda nezgoda je zadela poljsko delavko Antonijo Pukšičevo iz Skok. Ko je kurila v štedilniku, so švignili plameni po njej in ji vneli obleko in lase. Hudo opečeno so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

* **Nevaren požar pri Novem mestu.** Na praznik sv. Stefana je nastal v Gaberju po 14. požar v listnjaku posestnika Josipa Brulca. Požar se je razširil na hlev, pod in senik. Prva je zagledala ogenj Neža Rajkova, ki je pričela klicati na pomoč. Posestnik Brulc je takoj skočil v hlev, odkoder je rešil pet glav goveje živine. Medtem so prihiteli na pomoč vaščani in vaško gasilno društvo, ki je poskušalo ogenj omejiti. Gašenje je bilo zelo težavno, ker vas nima zadosti vode. Pri gašenju in reševalnih delih je dobil lastnik Brulc hude opekline na obrazu. Poleg tega mu je padel na hrbet pregorel hodnik pri skednju. Opekline je dobil tudi Alojzij Boltes, in sicer po rokah in po glavi. Oba sta ostala v domači negi. Vzrok požara ni znan.

* **Smrt deteta zaradi opeklin.** Ugledno družino veletrgovca g. Postržina v Krškem je zadela huda nesreča. Nepričakovano so izgubili svojega sinka-edince, komaj sedemmesečnega Slavka, ki je postal žrtev hudih opeklin, dobljenih po vročem mleku. Na božič dopoldne je imela fantička v varstvu domača služkinja. Kakor običajno, je tudi to pot imela otroka poleg sebe v kuhinji v neposredni bližini štedilnika, na katerem je stal lonec vrelega mleka. Med delom se je služkinja za trenotek odstranila iz kuhinje, kar pa je bilo usodno za dečka. Ročice živahnega dečka so segle po loncu, ki se je prevrnil, vroče mleko pa se je razlilo po dečkovem telesu in mu zadalo hude opekline, katerim je podlegel. Hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

* **Požar v Dogošah.** V noči od 26. na 27. decembra je upepelil požar gospodarsko poslopje gostilničarja Zupana v Dogošah prav v času, ko se je vršila v gostilni veselica gasilnega društva Brezja. Domači in sosedni gasilci so omejili požar.

* **Uboj.** V splošni bolnišnici v Mariboru je umrl 46letni Anton Fras iz Slivniškega Pohorja pri Račjem. Pokojnik je postal žrtev domačega prepira, ki se je odigral 21. decembra na njegovem domu. Fras in sin njegove prilježnice Jože Cerne sta se že dlje časa pisano gledala. Usodnega dne je nastal med njima zopet prepir in naposled je prišlo do spopada. Černe je zagrabil za kol ter udaril Frasa z vso močjo po glavi. Pod udarcem je počila lobanja in Fras se je zgrudil nevarno poškodovan na tla. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer pa mu niso mogli rešiti življenja.

* **Sirovi pretepi med brati.** Brata Anton in Ignac Fliš, posestnikova sinova iz Zatlje pri Novi Cerkvi, sta se nedavno podala z vozom v Podlehnik. Med vožnjo sta se začela prepirati zaradi nekih malenkosti. Anton je med preprirom naenkrat potegnil iz žepa nož ter z njim naskočil svojega dve leti mlajšega brata Ignaca. Brat se je od ran ves krvav zgrudil na tla, napadalec pa ga je zopet naložil na voz ter ga nanj pritrdil z verigo. Tako ga je vozil v Podlehnik do gostilne Treove, kjer ga je vrgel na tla in začel vpričo gostov vpiti, naj pogine. Gostje so se takoj zavzeli za hudo ranjenega mladeniča, ga za silo obvezali ter poklicali podlehniške orožnike. Orožniki so poslali v Ptuj po reševalni voz, ki je krvavega mladeniča prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da ima nesrečni mladenič 20 vbodov, od katerih je 15 precej nevarnih. Antona Fliša so orožniki odvedli v zapore ptujskega sodišča. — Isti dan sta se pri Sv. Bolfenku sprla brata Martin in Jožef Arnuš, sina tamošnjega posestnika. Martin je izvlekel nož in za-

bodel svojega brata Jožefa v prsi. V ptujski bolnici so ugotovili, da je Jožef zelo nevarno ranjen, ker ima načeta tudi pljuča.

* **Na begu ustreljen tihotapec.** Še pred nekaj leti je tihotapstvo ob severni meji od Maribora do Dravograda zelo cvetelo. Ni bilo skoraj dneva, da ne bi ujeli kakšnega tihotapca. Zadnje leto pa je tihotapstvo po Kozjaku skoraj popolnoma prenehalo. Le redki so se še upali baviti s tem življenjski nevarnim poslom. Ze dlje časa so obmejni organi nadzorovali nekega Jerneja Laška, stanujočega na Remšniku, ki je bil znan poklicni tihotapec in že večkrat kaznovan. V soboto 19. decembra so ga obmejni organi sledili na tihotapski poti. Med znanim planinskim zavetiščem Sv. Pankracijem in Kapunarjem so se srečali. Na stražnikove klice «Stoj!» se je tihotapec pognal v beg. Ker se na ponovne pozive ni ustavil, je oddal službujoči organ dva strela. Drugi ga je zadela tako nesrečno, da je tihotapec kmalu izdihnil. Imel je prestreljene prsi. Jernej Lašek je bil doma iz okolice Ptuj, vendar pa je že več let bival v obmejnem okolišju. V zadnjem času je stanoval pri posestniku Herku na Remšniku. Tihotapil je iz Avstrije predvsem sladkor, petrolej in saharin.

* **Z nožem v srce.** V Žurnovi gostilni v Stojncih je bila zbrana večja fantovska družba, ki je močno popivala. Med njo sta bila Franc in Jožef Pešec, posestnikova sinova iz Stojncev. Proti večer je prišel v gostilno že malo vinjeni posestnikov sin Karel Roškar iz Bukovcev, ki je bil kot vojak na dopustu. Ta večer se je bil v spremstvu svoje sestre vračal domov iz Haloz. Sestra je nadaljevala svojo pot, on pa je krenil v gostilno, kje je baš med fanti nastal prepir. Fantje so naenkrat iz gostilne planili na cesto in tu je začel Franc Pešec zmerjati Roškarja. Tega je najbolj ujezilo, ker mu je Pešec rekel, da je slab vojak. Ves razkačen je Roškar potegnil nož in zabodel Franca Pešca naravnost v srce, da je na mestu obležal mrtev. Ker so na Roškarja navalili drugi fantje, med njimi tudi Frančev brat Jože, je Roškar mahal okrog z nožem in hudo ranil Jožeta Pešca in Franca Pilingerja. Orožniki iz Zavrča so Roškarja prijeli in odvedli v ptujski vojaški zapor. Roškar se zagovarja s silobranom.

* **Gostilničarja je zabodel.** Nedavno je prišel v gostilno Andreja Zgonca v Cerknici podobar Alojzij Bajec, ki je bil nekam čudaško razpoložen. Sedel je ves večer pri vinu, naenkrat pa je dejal gostilničarju Zgoncu, da ga lahko iz kuhinje postavi v sobo. Kaj je s tem mislil, ni jasno. Tedaj pa je Bajec stopil v kuhinjo, vzela dolg kuhinjski nož, se vrnil v sobo in zabodel gostilničarja. Takoj je nastopilo močno krvavenje in na pomoč poklicani zdravnik dr. Pučenjak je po obvezanju odredil prevoz ranjenca v Ljubljano. Vsa skrbna nega v Leonišču pa ni pomagala, in je Zgonc umrl zaradi poškodb. Bil je ugleden mož, star 63 let, imel je razen gostilne tudi posestvo in sodavičarstvo. Zapušča vdovo in šest otrok.

* **Sirov napad s sekuro.** Jeza Mihael, trgovec z živino v Apačah na Dravskem polju, je bil na sv. Stefana dan povabljen k svojemu svaku, ki je praznoval svoj god. Po godovanju se je Jeza okrog 21. vračal domov. Na cesti pa ga je nenadno napadel neznanec s sekuro, s katero je mahnil proti njegovi glavi. K sreči je napadalec udaril s sekuro po glavi poševno, tako da mu je ni razklal, dasi je sicer odsekal košček kosti na lobanji. Ako bi živinski napadalec zadela naravnost na glavo, bi bila smrt neizogibna. Sirovega napadalca zasledujejo orožniki.

* **Pri razdraženih živcih, bolečinah v glavi, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobe in imamo v naravni «Frane Jožefovi» grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje «Frane Jožefova» voda zanesljivo tudi pri ljudeh višje starosti. «Frane Jožefova» voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in spocerijskih trgovinah.**

Malo zabave za novo leto

Trije junaki

(Šaljiva zgodba.)

Preljubi svet Vid,
kaku s ti svet,
jmaš majčkeno faro,
pa dvosti deklet...

Kje je naš St. Vid, je dobro znano vsem romarjem in izletnikom, ki so že bili na divni Limbarski gori. Prav prijazen kraj je to in dobri ljudje prebivajo tod. Med njimi pa tudi ne manjka šaljivcev, ki bi se jih človek ne naveličal poslušati.

Pred davnimi leti so hoteli imeti svojo lastno faro, romali so od Poncija do Pilata, a povsod so jim le kimali in jih tolažili z obljubami. V istem času so tudi nagajivi sosedni lukovski fantje začeli peti tisto o «preljubem sv. Vidu in njegovih majčkini fari.» No, danes se v St. Vidu nihče več ne peha za lastno faro.

Od starih šentviških korenin je posebno znan šaljivi čevljar Jožko. Ta jih ve povedati za cel koš. Posebno so zabavne njegove zgodbe iz fantovskih časov. No, in eno teh zgodb mi je pripovedoval Jožko takole:

«Kakih štirideset let bo od tega, kar so se reke sobote v pričetku avgusta domenili Jožko, Lovrenc in Nace, da pojdejo v bližnjo Krašnjo k dekletom po krofe, kajti Krašnjani so imeli v nedeljo nate žeganje.

Rečeno, storjeno. Okrog devete ure zvečer so se prijatelji zbrali. Obuli so se kar v copate, da bi bolj tiho stopali, pa so jo mahnili proti Krašnji.

Prišli so že do Kopolja blizu Krašnje, ko se zdajci vsi ustavijo: z bližnje njive, kjer sta rasla prekljasti fižol in krompir, so začuli: resk... resk... resk...

Fantom so stopili lasje pokoncu. Ko je šum ponehal, so trepetajoči korakali dalje. A napravili so komaj nekaj korakov, ko so znova začuli: resk... resk... resk... Noge so se jim že kar tresle od strahu. Čez čas so se vendar zopet opogumili in jo mahnili naprej, kajti krofi so jim že od daleč dišali, a vrla krašnja dekleta jih še bolj mikala.

Tedaj pa, o strah in groza, je prilomastil kar po zraku proti njim cel dedec in padel z ropotom na cesto.

Prav brez besede so pokazali hrbet na cesti ležečemu strahu in jo ucvrli, kar so jih noge nesle, nazaj domov.

Lovrenc je bežal po levi, Nace po desni plati, a čevljar Jožko kar po sredi ceste, ki je bila dovolj trda, da sta tovariša prav dobro čula, ko je Jožko dirkal v copatah. Takole se je glasila njegova hoja: cepata cp... cepata cp... Ko je Jožko izgubil eno copato, se je čulo: brž cp, brž cp... Pri silnem begu je Jožka zapustila na cedilu še druga copata in tedaj so se glasili njegovi koraki le: brž, brž, brž, brž...

Šele pri poštnem kamenolomu so se ustavili vsi trije junaki, seveda brez copat, zaradi česar so morali kar bosí odkuriti domov.

* * *

No, naslednjega dne so že po vsej Krašnji vedeli to žalostno zgodbo. Vse to je Krašnjanom pripovedoval šaljivi godec Knez, zakaj on je bil tisti, ki je napravil ta strah. Šel je pred njimi, se skril na njivi ob cesti, zlomil nekaj fižolovih prekelj, a nato vrgel z vso močjo na cesto pred nje slamnatega moža, ki je stal za strašilo v bližnji koruzi. To jim je zato napravil, ker jih je čul, ko so se pogovarjali, da se ne bojijo ne beriča ne hudiča. Kljub vsej svoji pogumnosti pa so bežali pred slamnatim možem. Tako jim je godec odjedel lepo krofe, pa tudi z lepimi krašnja dekleti se niso zabavali tistega večera...

A. S.

Kaj mi je povedal stric Jože o čarovnicah

Nekega popoldne me je obiskal moj vrli stric Jože. Sedela sva v hladni sobici. Beseda je dala besedo in že se je najin pogovor sukali okoli čarovnikov in čarovnic. Tedaj mi je stric začel pripovedovati zanimivo zgodbo:

«Ko sem izpolnil šestnajsto leto, sem stopil v službo k premožnemu kmetu kot hlapec. Moj gospodar je bil dobra duša, a v svojo nesrečo je imel mlado malopridno ženo, ki je vrhu vsega bila še čarovnica. Da je njegova žena v stalni zvezi z vragom in da vsako noč jezdi na Klek, tega moj gospodar ni slutil. Le jaz sem nekaj sumil, zakaj večkrat sem opazil, da mlade žene ponoči ni bilo doma. No, možak ni opazil ničesar, jaz sem pa tudi molčal, boječ se, da bi me čarovnica ne začarala v kakšno žival, ako jo izdam. Skrbno sem se izogibal ženske, ona je pa vedno šila za menoj. Ker se nisem brigal zanjo, me je Urška, kakor je bilo gospodinji ime, začela sovražiti. Skoro noč za nočjo me je tlačila mōra. Jaz sem sicer vedel, da gospodinja uganja svoje norčije z menoj in da se maščuje s tem, da mi ponoči ne da pokoja, toda molčal sem in nikomur ničesar omenil. Zeljno sem čakal, kdaj bo leta konec, da bom lahko šel, kamor bom hotel. Da v sedanji službi ne ostanem več, to sem sklenil.

Nekega dne se odpraviva jaz in gospodar v gozd, da nasekava drv za zimo. Kmalu za nama je prišla tudi gospodinja s predjužnikom. Ostala je v gozdu in nama pomagala. Pridno smo žagali in sekali in kmalu napravili zadostno količino drv. Takrat mi je gospodar strogo velel, naj grem domov po voz in konje. A gospo linja mi je strogo zabičila, naj se vrnem kar najhitreje.

Ze sem hotel zapreči konje; a tedaj mi pride na um, da bi ne škodilo, ako bi voz nekoliko namazal. Začnem iskati kolomaz, pa ga ne morem najti nikjer. Tedaj se spomnim, da sem videl v kuhinjski omari razne škatllice in lončke z raznobarnimi mazili. Večkrat sem se izpraševal, v kakšen namen ima gospodinja to ropotijo.

Ročno zlezem skozi odprto okno v kuhinjo. Odprem kuhinjsko omaro in vzamem največji lonček, napolnjen z nekim črnim mazilom. Hitro se povrnem nazaj na dvorišče in se lotim mazanja. Začel sem pri zadnjem delu. Toda komaj je bilo prvo kolo namazano, se je zdajci pričelo dvigati od tal in se vrteti, kakor bi oživelo.

«To mazilo pa ni slabo!» sem se čudil. «Voz bo kar sam brez konj tekal v gozd.»

Hitro namažem še drugo kolo. Učinek je bil čudovit. Zadnji del voza je začel naravnost poskakovati od tal. Kolesi sta se vrteli kakor blazni. Moral sem se smejati. Radoveden, kaj bo iz vsega tega, sem namažal še kolesi pri prednjem delu voza. Zdajci se je ves težki voz dvignil od tal in švignil visoko v zrak, potem pa padel na visoko širokovejnato lipo, kjer je obvisel. Nisem verjel svojim očem. V zadregi sem se praskal po glavi in gledal voz, ki je visel gori v vrhuncu lipe. Skrbelo me je, kako ga bom spravil nazaj na dvorišče. Ali naj splezam na lipo in ga še enkrat namažem s čudodelnim kolomazom. Mogoče se bo voz zopet dvignil v zrak in potem padel nazaj na dvorišče.

Ko tako premišljam in si belim glavo, se vrneta gospodar in gospodinja iz gozda domu. Grdo me je nahrulila gospodinja, zakaj se nisem vrnil v gozd s konjem in vozom, kakor mi je bilo naročeno. Povedal sem, da mi je voz ušel izpred nosa na vrh lipe. Oba hkratu sta se ozrla kvišku. Dobri gospodar je ostrmel, gospodinja pa je stopila k meni in me vprašala navidezno prijazno: «S kakšnim mazilom si namažal voz? S kolomazom gotovo ne!»

Nisem se hotel lagati, odkritosrčno sem priznal, da sem iz kuhinjske omare vzela posodo s takim in takim mazilom in z njim namažal kolesa pri vozu.

«Ampak to je moralo biti pravečato čarovniško mazilo!» sem pristavil.

«Zdajci mi je bilo žal svojih besed. Gospo-

dinja se je grozno razsrdila. Divji ogenj ji je začel bliskati iz oči.

«Nesramnik!» je zaklicala, peneča se od besa. «Ti se predrzneš stikati po kuhinjski omari. Le počakaj!»

Tedaj sem se prepričal, da imam opravka s pristno čarovnico. Ženska je dvignila roko in napravila nad mojo glavo neko skrivnostno znamenje. Tisti hip sem začutil v životu grozno bolečino. Glava me je zbolela, silni krči so mi začeli lomiti ude. Padel sem na tla, kjer sem se zvijal kakor božjastnik.

Prestrašeni gospodar je poklical nekaj sosedov, ki so me dvignili in odnesli na moje ležišče. Tam sem ležal in pričakoval smrti. Grozno sem trpel, zlasti ponoči, zakaj vsako noč se je čarovniška svojata spravila name. Premetavalo me je sem in tja, čutil sem na svojem telesu udarce, ugrize zob, zbadanje s šivanko. Na prsih mi je ležalo kakor ogromna skala, niti kričati nisem mogel. Nevidna roka me je tiščala za vrat in me davila. Ni čudno, da sem hiral in medlel bolj in bolj. Bila me je le še kost in koža. Čutil sem, da lučka mojega življenja postopno ugaša.

In tedaj sem sklenil, da se moram pred smrtjo nekoliko maščevati nad gospodinjo čarovnico. Nekega dne sem poklical gospodarja k sebi in mu rekel: «Slišite, oče, verjemite ali ne, toda resnica je, da je vaša žena čarovnica!»

Možak se je razjezil. Pital me je z lažnivcem in nesramnim čvekačem. Grozil mi je, da me bo vrgel na cesto, ako bom še kdaj trdil kaj takega o njegovi pošteni ženi.

«Lahko se prepričate na lastne oči, ali sem govoril resnico ali pa lažem in obrekujem!» sem odgovoril. «Ako doženete, da moja trditev ni resnična, potem me lahko mirno vržete na gnoj.»

«To bom tudi storil!» mi je obljubil gospodar. «Kako pa se naj prepričam, ali je moja Urška čarovnica ali ne?»

Začel sem starca poučevati: «Priskrbite si leskovo šibico, ki je bila blagoslovljena na cvetno nedeljo. Ponoči, ko bo vaša žena zaspala, morate potegniti odejo raz njeno telo in jo z blagoslovljeno šibico nabrisati po goli koži. Ako se bodo drugega dne na Urškinem telesu poznale pisane in črne maroge, bo to dokaz, da je čarovnica.»

Gospodar je obljubil, da se hoče ravnati po mojem navodilu, in zamišljeno odšel.

Ponoči, ko je Urška zaspala, je mož odgrnil njeno odejo in pričel ženo z blagoslovljeno šibico krepko tepsti. Žena je kričala in se hudovala, a mož se je naposled izgovoril, da jo je pretepel le v sanjah. Drugega dne pa je starec prisilil svojo ženo, da se je slekla. Tedaj se je zgrozil, zakaj Urška je bila po vsem telesu tako pisana, kakor bi jo bil kdo poslikal s črno, modro, rdečo in zeleno barvo.

Moj gospodar se je razsrdil. Pri tisti priči je vzel palico in pognal svojo ženo iz hiše. Nazaj se ženska ni vrnila nikdar več. Jaz pa sem ozdravel še tistega dne!»

Edvard.

Mrtvi lovec

(Ljudska pripovedka.)

Stlemen vrh je bil velik bukov gozd. Na vrhu gozda pa je bila ravnina, ki je segala, kamor je neslo oko. Odtod se je prav lepo videlo k mali cerkvi Matere božje na Porobju. Sem se je napotil na kvatarno nedeljo Kvantov Miha na lov. S puško na rami je oprezno iskal plen, hodil po gozdu in skakal čez jarke.

Naenkrat mu prileti nasproti velik zajec.

«Glej ga, hudimana, sedaj bo pa nekaj! Joj, kako je velik! Takega pa še nisem videl», je mrmral Miha, že prisloneil puško k licu in sprožil.

Zajec, ki ga je samo malo opraskal po nogi, jo je hitro odkuril. Miha je šel za krvavo sledjo. Tako ga je zajec privedel na vrh hriba na ravnino in izginil.

V cerkvi na Porobju je zvonilo k maši. Miha hodi nekaj časa po ravnini, a zdajci mu noga obstoji, puška mu pade iz rok in kakor ukopan gleda: okoli velike poveznjene zelne kadl so sedeli štirje pokojni lovci. Suša, Kušar, Dolanek in

njegov boter Srebot, in kvartali. Poleg njih je čepel na zadnjih šapah oni veliki zajec, ki je prej Miha nanj streljal. Zatopljeni so bili v igro in niso opazili Mihe, ki jih je prestrašen gledal.

Na Porobju je pozvonilo k povzdigovanju in tedaj so vsi izginili. Ko je zazvonilo drugič, so se vsi spet vrnili. Pa kakšni! Črni, z žarečimi očmi, z dolgimi kremplji na rokah in nogah.

Tedaj je pristopil k Mihi njegov boter Srebot in dejal: «Čuvaj se! Nikdar več ne pojdi na kvatarno nedeljo na lov! Glej, mi smo tudi lovili v takem času in zdaj delamo pokoro. Vsako nedeljo se tukaj zberemo. Na videz smo zatopljeni v igro, a v resnici trpimo strašne muke. Skoz devet gorečih gozdov, ki so napolnjeni z vragi pridemo na ta svet. Če bi ne bil jaz tvoj boter, bi te lahko zdaj zdrobili v prah in pepel. Zaradi mene ti je prizaneseno. Čuvaj se!»

Okrog Mihe je zasmrdelo po smodniku. Potegnila se je črnkasta megla in kvartopirci so izginili. Z njimi vred pa tudi kad in oni zajec.

Miha je komaj pobral puško in počasi kakor starec odlezel iz gozda proti domu. Ljudje so pravili, da mu je večina las od strahu osivela. Na lov pa od tiste nedelje ni šel nikdar več.

France Kojnik.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

POLJANSKO PISMO.

Gorenja vas, decembra

Na Štefanovo je imel naš Sokol svojo običajno prireditev. Uprizorila se je veseloigra «Trije vaški svetniki». Sokolski dom je bil poln sokolske mladine in Sokolu naklonjenega ljudstva. Igralec so lepo podali svoje vloge, kar je pričalo prijetno razpoloženje med poslušalci. Po igri se je razvila neprisiljena zabava.

Na Silvestrovo pa bo imel Sokol svoj večer ob 20. s telovadnim nastopom in šaljivimi točkami.

Letošnji božični prazniki so bili zelo prijetni in solnčni, kakor da se že bliža pomlad. Snega je le še malo na senčnih bregovih. Tudi naš Bleško gošč je skoro brez bele odeje. Zato je pa na božične praznike imel tudi številne obiskovalce, ki so imeli krasen razgled na vse strani.

Sicer pa je v dolini prav mirno. Le nekateri nepridipravi begajo ljudi z raznimi izmišljotinami. Ne verjemite tem hujskačem, ki vas le iz zlobnosti plašijo.

Vsem naročnikom in bralcem «Domovine» v dolini srečno novo leto!

PISMO OD DRAVE.

Zbor poslanca g. Petovarja. — Božičnica Obrtnega društva. — Solski radio.

Središče ob Dravi, decembra

Zvest svoji ob volitvah dani obljubi, da bo ostal tudi po izvolitvi v trajni zvezi s svojimi volilci, je narodni poslanec g. Lovro Petovar porabil božične počitnice v to, da priredi v svojem srezu več zborovanj. Prvo zborovanje se je vršilo v Središču na Štefanovo. Krasno uspelo zborovanje, katerega se je udeležilo nad 200 zavednih volilcev in ki mu je prisotstvoval tudi narodni poslanec g. dr. Ljudevit Pivko, je otvoril in vodil predsednik krajevnega akcijskega odbora, gospod Franjo Robič. Po njegovih uvodnih besedah je podal g. Petovar obširno poročilo o delu, odnosno načrtih kluba narodnih poslancev. Podrobno se je bavil zlasti z načrti in zahtevami slovenskih poslancev in prečital dotično spomenico, ki obseza najvažnejše zahteve dravske besednovine glede žitnega monopola, preureditve državnih in samoupravnih davkov, znižanja trošarin na vino, znižanja obrestne mere, ukrepe za razdolžitve kmetov, okrepitev delovanja Privz legirane agrarne banke. Poročilo narodnega poslanca je bilo z odobravanjem sprejeto.

Za njim je govoril g. dr. Ljudevit Pivko, stari znanec in prijatelj Središčanov. Osvetlil je predvsem delovanje onih, ki so provzročili to silno del-

narno napetost in pomanjkanje gotovine, ki vlada dandanes in česar ne bi bilo, ako ljudje ne bi tako nesmiselno zadrževali denarja doma. V ostalem je omenil, da je prišlo tudi iz drugih krajev naše domovine v narodno skupščino dovolj novih jugoslovensko mislečih sil, da je uspešno delo te skupščine zagotovljeno. Tudi g. dr. Pivko je žel za svoja izvajanja vse priznanje.

Sprejeta je bila tudi resolucija, ki izreka narodnemu poslancu g. Petovarju polno zaupanje in ki se glasi: Volilci, zbrani na sestanku 26. decembra v Središču, so sprejeli poročilo svojega poslanca g. Lovra Petovarja enodušno na znanje. Uverjeni so, da bo g. Petovar, poznavajoč težkoče vseh stanov in zavedajoč se resnosti našega gospodarskega položaja, usmeril svoje prizadevanje v to, da s svojim delom v narodni skupščini in izven nje pripomore k omiljenju težkoč, s katerimi se borimo. Zbrani volilci izrekajo svojemu poslancu polno zaupanje.

Ob koncu zбора je bil izvoljen pripravljalni odbor za snujajočo se krajevno organizacijo nove vsedržavne stranke. Za predsednika je bil izvoljen g. Franjo Robič, v odbor pa gg. središki župan Kolarič, župan obreške občine Rakuša in župan vitanske občine Tomažič. Ta odbor se bo še izpopolnil z zastopniki ostalih občin, odnosno krajev, ki spadajo pod središko volišče. Predsednik zboru g. Robič je zaključil zborovanje s pozivom na vse, ki so dobre volje, k složnemu skupnemu delu, da se izkoplje naša država čimprej iz težav in da pride čimprej zopet čas boljših razmer.

Na sveti večer se je vršila v šoli za učence obrtne nadaljevalne šole lepa božičnica, ki jo je pripravilo Obrtno društvo. Po nagovorih vodje obrtne nadaljevalne šole g. Najžerja in predsednika Obrtnega društva g. Robiča so prejeli vsi učenci in vse učenke lepa darila. Omogočil je to božičnico predvsem banovinski svetnik g. Jakob Zdravec, ki je daroval v ta namen 500 Din. Za ta plemeniti dar mu bodi izrečena najsrčnejša zahvala. Tudi obema organizacijama, Obrtnemu društvu, ki je darovalo iz svojih sredstev 750 Din, in Skupni obrtni zadrugi, ki je darovala 250 Din, gre vse priznanje. Pokazali sta obe organizaciji, da se zavedata svojih socialnih dolžnosti.

S prispevki krajevnega šolskega odbora, Obrtnega društva, kmetijske nadaljevalne šole, Hranilnice in posojilnice v Središču in Kmetijske hranilnice v Središču se je nabavil lep radijski aparat, ki je skupna last osnovne, kmetijske nadaljevalne in obrtne nadaljevalne šole v Središču. Radio je že montiran in vlada za predavanja splošno zanimanje. Nabava šolskega radija znači brezdvomno zopet pomembno pridobitev za poglabitev prosvetnega življenja v našem kraju. Zasluga gre v prvi vrsti delavnemu učitelju g. Miroslavu Venigerholcu, ki je vodil akcijo za nabavo tega aparata in s tem pokazal, da se da kljub hudim razmeram doseči pri složnem delu lepi uspehi.

Ob koncu našega poročila želimo vsem naročnikom in čitateljem «Domovine» srečno in veselo novo leto! «Domovina» bo imela tudi v prihodnjem letu v Središču svojega stalnega dopisnika in prinašala iz našega kraja in okolice redno poročila o vseh važnejših dogodkih in novicah. — Obnovite naročnino in pridobite novih naročnikov!

PREKMURSKI GLASNIK

Zdravstveni dom v Dolnji Lendavi. Že pred leti je bilo sklenjeno, da se zgradi v Dolnji Lendavi prepotrebni zdravstveni dom. Nalezljive bolezni, zlasti trahom, ki je v naših krajih močno razširjen, se ni mogel zatirati v dovoljni meri, ker ni bilo zdravstvenih postaj, kjer bi se oboleli zdravili. Vsi bolniki so morali hoditi na

zdravljenje v oddaljeni Prelog v sosedno Medmurje, kjer pa največkrat ni bilo prostora za obolele Prekmurce. Pred dvema leti je bil odprt zdravstveni dom v začasnem poslopju v Murski Soboti, a za dolnje kraje je tudi Murska Sobota predaleč. Potreba po zdravstvenem domu v Dolnji Lendavi kot središča sreza je bila zelo nujna in se je zidava doma pričela letošnjo jesen. Zdravstveni dom bo stal na občinski parceli, ki jo je v to svrhu dala občina. Za dograditev doma bo potrebna vsota 480.000 Din, kakor jo izkazuje proračun. Vsa dela se vrše pod nadzorstvom banske uprave s sodelovanjem lendavske občine. Do sedaj so izvršena vsa betonska in tesarska dela. Prekinjeno delo se bo nadaljevalo takoj pomladi, da bo dom v teku prihodnjega leta dograjen. K stroškom je prispevala banska uprava 120.000 Din, država 50.000 Din, a ostalo štirinajst občin, ki sestavljajo lendavsko zdravstveno okrožje. Od celotnega zneska, ki ga prispevajo 14 gradnji občine, pride na Lendavo 45 odstotkov. Prispevki za gradnjo zdravstvenega doma so precej obremenili občinske proračune, vendar pa občine rade volje prispevajo te zneske za tako koristno in potrebno zdravstveno ustanovo, ki bo v ponos ne samo Dolnji Lendavi, ampak vsemu srezu. Dom bo v službi narodnega zdravja širših plasti naroda, kar bo pač za Prekmurje velika pridobitev.

Požar zaradi neprevidnosti. V Gomilicah je pri Horvatovih pekla gospodinja kruh. Tlečo žerjavico je stresla v zaboj. Ker je to storila tudi že prej večkrat, žerjavici ni posvečala pozornosti. Nesreča je hotela, da je nekaj tlečega oglja prišlo v dotiko z lesenim zabojem. Ker je bil les suh, je kmalu začel zaboj tleti. Tik zaboja je bila slama, ki se je užgala. Plamen je preskočil na slamnato streho in zanetil hišo. Ko so prihiteli na pomoč ljudje, je bilo že prepozno.

Sirov napad na vojaka. Kranjec Aleksander iz Ivanovec je služil v Zagrebu pri zrakoplovnem polku. Pred dnevi je prišel na dopust. Prve dni je hotel uporabiti za to, da bi obiskal sorodnike in znance. Pot ga je pri tem zanesla pri Domanjševcih k državni meji. Na sebi je imel vojaško obleko. Zdajci pridrvi proti njemu šest fantov. Še preden se je vojak zavedel, za kaj gre, so začeli fantje nad njim madžarsko kričati in so ga napadli. S koli so ga začeli obdelovati po glavi in po ostalem telesu. Vojak se ni mogel obraniti. Zgrudil se je na tla. Napadalec so ga pretepal še dalje, dokler siromak ni obležal na tleh z razbito in okrvavljeno glavo brez zavesti. Nato so fantje zbežali. Ko so ranjenca našli, so zadevo takoj sporočili orožništvu. Temu se je po temeljitim zasledovanju posrečilo, da je krivce našlo in prijelo. Ranjenega vojaka so spravili v bolnišnico.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Sirov kipnik. 10 dek sirovega masla razgrej, dodaj toliko moke, da napraviš bolj redko in svetlo prežganje. Prežganje zalij z osminko litra mleka, malo osoli in pusti, naj malo prevre, potem postavi na hladno. Ko se je shladilo, primešaj štiri rumenjake, 13 dek naribanega sira, malo popra in naposled še sneg štirih beljakov. Skledo namaži s sirovim maslom, potresi z drobinicami in zlij pripravljeno testo noter. Nato speci kipnik v precej topli pečici. (Pod skledo potresi malo soli, da ne poč.) Kipnik zapeci zlatorumeno tako, da je znotraj še mehak. Pečenega daj takoj na mizo.

Čokoladna torta. Stolci sneg štirih beljakov, primešaj 10 dek sladkorja, 10 dek zribane čokolade in 12 dek drobno zrezanih orehov. Testo nato stresi v pomazan tortin model in speci. Drugi dan torto prereži, namaži z mezgo, jo zloži skupaj, pomaži še povrhu in ob straneh z mezgo in posuj z zmletimi orehi.

Dušena gnjat. Šunko kuhaj eno uro, nato jo vzemi na krožnik in ji odreži vso kožo. V kozici segrej mast in na masti ocvri malo drobno zrezane čebule, peteršilja, korenčka in zelene. Ko se je zelenjava malo ocvrla, položi na zelenjavo kožo od šunke in na kožo šunko. V kozici naredi iz ene žlice moke svetlo prežganje, ki ga zalij s četrt litra belega vina, in ko prevre, polij z njim šunko, nato kozico dobro pokrij in tako duši šunko približno dve uri, da postane mehka. Ko je šunka mehka, jo vzemi na krožnik, sok pa prevelič skozi sito, ga postavi na vroče, pridene dve žlici kisle smetane in ko prevre, ga daj v skledici kot polivko k šunki na mizo. Zraven lahko daš dušen riž, kruhove emoke in podobno.

Praktični nasveti

Če si opečeš jezik ali grlo z vročo tekočino, je najbolje srkati gosto smetano. Vsakih pet minut vzameš eno žlico smetane v usta in pustiš, da sama zleze po grlu. To ti bo prav hitro pomagalo. Če pa nimaš smetane pri roki, pomaga tudi navadno namizno olje.

Barvane usnjene pasove osnažimo tako, da v vroči vodi raztopimo malo jelenje soli (Hirschhornsalz), ki jo dobimo v drogeriji, nato pustimo to tekočino shladiti in s hladno očistimo madeže z usnjenege pasu. Nato posušimo z mehko krpo in pomažemo pas z jajčnim beljakom.

Škrob (štirko) moraš vedno zmešati le s potlačeno vodo, najbolje pa z deževnico, če hočeš imeti lepo poškrbljeno perilo. Navadna studenčnica je za škrob neuporabna.

Če se ti je pri likanju perilo zažgalo, namoči dotične dele v kislem mleku en dan, nato operi z milom in čisto vodo. Če je pa močno zažgano, ponavljaj to večkrat in izpiraj še s toplo vodo.

Zarjavelo likalo osnažiš, če namažeš spodnjo plat, ko je likalo vroče, z belim voskom, ki si mu dodala malo soli. S tako namazanim likalom likaj po kaki volneni krpi. Po potrebi to ponovi, dokler ni likalo spet lepo svetlo.

ZANIMIVOSTI

× Protiverski božič v Rusiji. Ruski komunisti so letos na prav poseben način slavili božične praznike. S pomočjo organizacije brezbožnikov je razposlala komunistična stranka po vseh mestih in vaseh posebne agitatorje, ki so vodili protibožično in sploh protiversko propagando s prirejanjem javnih zborovanj, širjenjem protiverskega štiva in prikazovanjem protiverskih filmov. V Moskvi in drugih večjih mestih so priredili protiverske razstave in otvorili nalašč za božič posebne protiverske muzeje. Čez božične praznike so obratovale vse tovarne in v vseh šolah se je vršil pouk. Po vseh kinematografih so bili na sporedu protiverski filmi, vsa gledališča so morala vpriporiti protiverske igre. Celo cirkuška podjetja so morala poskrbeti med božičnimi prazniki za protiverske programe. Prodajanje božičnih drevesc je bilo strogo prepovedano.

× Tudi na Poljskem je kmetijstvo v težavah. Kakor poročajo iz Varšave, je poljski kmet v podobnih težavah kakor kmet v Srednji Evropi vobče. V zadnjem času so padle cene tako nizke, da se prodajajo konji neverjetno pod ceno. V Galiciji in v Šleziji ni mogoče prodati najboljšega konja za več kakor 300 Din. Kmetje so primorani prodajati živali tudi po tej ceni, ker je bila letina za seno zelo slaba in se je krma zelo podražila. Prezadolženost je tudi na Poljskem ogromna. Za splošen položaj na Poljskem je značilno, da je neki kmet pred kratkim upil svojega prašiča v ribniku iz jeze, ker so mu ponudili zanj samo 300 Din.

× Zrak je najboljši zaščitnik proti mrazu. Vsak otrok ve, da imajo dvojna okna namen, varovati nas pred mrazom, a malokdó pomisli, kako se to prav za prav vrši. Med dvojnimi okni je zaprt, z zrakom napolnjen prostor. Zrak pa je slab pre-

vodnik toplote. Zrak med dvojnimi okni se zato ne more tako hitro in močno ohladiti kakor vna-
nji zrak. Isto je z našimi plašči. Premnoga vlak-
na v njih tvorijo nešteto malih, z zrakom napol-
njenih prostorov, ki po eni strani zadržujejo zim-
ski mraz, da ne more do naših teles, po drugi
strani pa ne dajo telesni toploti, da bi uhajala.
To lastnost zraka smo ukoristili tudi pri perni-
cah. Gospi puh tvori prav tako male zračne pro-
store. Ptice dobe pozimi gostejše perje, živalski
kožuhi ustrezajo istemu namenu, zakaj dtake se
vzravnavajo strmo navzgor, če je živali premrzlo.
Na zadnjem dejstvu temelji tudi pojav tako zvane
kurje polti. Mali vozlički, ki nastanejo na koži,
kadar nas mrazi, dvigajo dlavičice, ki rasejo na
teh mestih. Kaj bi bilo z zemljo, če bi je ne čuval
pred vsemirskim mrazom 273 stopinj zračni
plašč? Vse bi otrdelo v led, življenje bi prene-
halo in z njim človek.

× **Skoro 3000 let v krsti.** Iz Leningrada po-
ročajo, da so v Ermitažu preiskali egiptsko mu-
mijo, ki so jo šele nedavno vzeli iz sarkofaga.
Na notranjem ovoju mumije so odkrili napis, ki
je iz njega razvidno, da gre za mumijo nekega
svečenika, ki je umrl v 16. letu vladanja nezna-
nega faraona. Zadnje ovoje so morali odstranje-
vati zelo počasi in previdno, kajti balzami, ki so
bili z njimi ovoji prepojeni, so se bili strdili v
smoli podobno snov. Mumija je zelo dobro ohran-
jena in se še dobro vidi egiptski tip obraza.
Strokovnjaki trdijo, da je ta mumija stara vsaj
2700 let.

× **Orjaki v živalskem svetu.** V živalskem kra-
ljestvu se često pojavljajo orjaki, ki vzbujajo med
ljudmi občudovanje. V minilem stoletju je slovel
po svetu vol, ki je tehtal 2956 kilogramov in je
bil zelo lepo razvit. Visok je bil 1-70 m, dolg pa
3-60 m. Tega orjaškega vola so kazali v Lanca-
shiru. Po vstini ga je prekosil konj iz Clydesdale,
ki so ga gledalci občudovali na razstavi v New
Yorku leta 1889. Visok je bil 2-10 m, tehtal je pa
1524 kilogramov. — Med psi so bili največji in-
dijski, ki so pa že izumrli. Nekí irski volčjak je
bil visok 122 cm in leta 1925. se ga je ustrašil
baje celo lev. Pes se je zakadil vanj in rešil tako
življenje ženi nekega angleškega oficirja. Pa tudi
volkovi dosežejo izredno velikost. V gorovju Sa-
cramentu so ujeli v past 2-10 m dolgega volka.
— Največja žival je slon, ki živi v neraziskanih
krajih vzhodne Afrike in proti kateremu so na-
vadni sloni prtljikavei. Lovcem se pa še ni po-
srečilo zalotiti tega orjaškega slona, da bi ga
mogli fotografirati. Orjaškega slona spremlja
mnogo samice, ki stoje noč in dan na straži, in
čim se približa nevarnost, opozore orjaškega
moža, da jo pravočasno odkuri na varno.

× **Zmrznil je in je zopet oživel.** Fakirske ča-
rovnije so že znane. Ta si prebode z iglami telo
od vratu do nog, drugi se dá živ pokopati in vsta-
ne iz rakve zdrav, kakor je bil legel vanjo. To,
kar poročajo o Argentincu Pedru Natizu, pa pre-
kaša vse čarovnije, kar smo jih doslej slišali.
Pedro Natiz je živ legel v vodo, v njej zmrznil in
se čez 24 ur zopet zbudil zdrav in čvrst kakor
riba. Predstava je bila javna. Pred začetkom
predstave sta Pedra Natiza preiskala dva zdrav-
nika. Ugotovila sta, da deluje njegovo srce v
redu. S skrajnim naporom volje se je fakir pre-
stavil v izredno stanje, pri čemer je srce skoro
nehalo utripati. Pred občinstvom je stala kovina-
sta krsta. Dva pomočnika sta položila Natiza
vanjo, potem ko sta mu ponovno natrla kožo z
neko posebno mažo. Odprto krsto so nato pre-
nesli v drug prostor, kjer je bila toplota za pet
stopinj nižja kakor v dvorani za občinstvo. Voda
je v kratkem času zmrznila in Argentinevo telo
je kmalu ležalo v velikem kosu ledu. Krsto so dali
na mizo in fakir je vzdržal v tem stanju 24 ur.
Seveda je bil ves čas pod zdravniškim nadzor-
stvom. Ko se je začel po 24 urah tajati led, je
bilo Argentinevo telo trdo in mrzlo. Obliče je
kazalo mrvaško bledico. Natizova pomočnika sta
najprej začela ribati obraz, potem pa dvignila
fakirja in ga položila v mlačno vodo. Čez pol
ure se je začel Natiz buditi in je postopno zopet
oživel.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Moder nasvet.

Nekdo vpraša starega možaka, kako bi se od-
križal neprestanih obiskov, ki ga stanejo debele
novce, pa mu stari kar odgovori: «Posodi siro-
makom denar, a bogatine nadleguj s prošnjami
za posojilo, pa se te bodo izogibali siromaki in
bogatin!»

Pred sodiščem.

Sodnik: «Obtoženi ste, da ste v pijanem sta-
nju kalili nočni mir. Kako je prišlo do tega?»

Obtoženec: «Moja žena je fisto jutro odpoto-
vala k svoji materi, pa...»

Sodnik: «No zaradi tega vam še ni bilo treba
ves dan praznovati.»

Zločinec se vrača na kraj zločina.

Gospodična: «Gospod, včeraj ste me polju-
bili proti moji volji, danes pa hočete zopet što-
riti isto.»

Gospod: «Ali ne veste, gospodična, da se zlo-
činec rad vrača na kraj svojega zločina?»

Brlbljav sinko.

A: «Ali zna vaš mali že vse govoriti.»
B: «Kajpak! Prav sedaj si na vse ušesne pri-
zadevamo, da ne bi preveč brbljal, kadar so tuji
ljudje v hiši...»

Preveč rada ga ima.

Vinček je pritekkel k tetki in ji začel tožiti, da
ga je očka pretepel, ker je bil hudoben.

Tetka: «Očka te mora kaznovati, ka tar si po-
reden. Kljub temu pa te ima rad, saj pravi pre-
govor: Oče, ki ljubi svoje otroke, jih tudi kaz-
nuje.»

Vinček: «Da, ali očka nie ima preveč rad...»

Odprta usta.

Zdravnik: «Ali spite morda z odprtimi
ustmi?»

Bolnik: «Ne vem. Drevi, ko bom spal, bom na
to pazil.»

Pred ogledalom.

Stric: «Tinček, zakaj vendar stojiš pred ogle-
dalom z zaprtimi očmi?»

Tinček: «Veš, stric, rad bi videl, kakšen sem,
kadar spim.»

MALI OGLASI

Smrekovega kolja za vinograde
kupi eden od dva vagona Anton Bibič, trgovec
na Globokem pri Brežicah. 20

16 Avto prodaja poceni
Davorin Tombah v Mariboru, Zrinskega trg št. 6.

17 Siromašno deklico brez staršev,
stara nad 14 let, se sprejme za svojo. Če bi take ne
bilo, se vzame tudi starejše dekle z malim otrokom
(deklico), ki bi znala opravljati vsa domača dela.
Vsa pojasnila glede tega daje pismeno ali usno
Va v pošti Vincenc, cestar na Lešnici pri Ormožu.

Bogati postanete,
če imate veliko znancev! «P E R S S O N S», Ljubljana,
poštai predal 307. Znamki za odgovor! 9

Ozeblina
Vas mučijo. Mene so 50 let. Mnogo sem se trudil,
da bi jih odpravil. Slednjič se mi je posrečilo se-
staviti tinkturo «Sulfjodal». Danes imam zdrave
noge. Če hočete ozdraviti svoje noge, roke, tedaj
naročite še danes mojo zajamčeno tinkturo «Sulf-
jodal». Steklenica 20 Din (proti vnaprejšnjemu pla-
čilu) ali 30 Din (po povzetju), prosto poštnine. «Sulf-
jodal» ima v zalogi in ga razpošilja R. Cotič,
Ljubljana VII, Kamniška ulica št. 10a. 15

Ženitna ponudba.
Gospodična z dežele, stara 27 let, ki je bila več
let sobarica in kuharica in ki ima do 14.000 dinar-
jev imovine, se želi seznaniti zaradi možitve s trez-
nim in delavnim gospodom, stariim od 27 do 40 let,
ki ima primeren kapital. Vdovec niso izključeni.
Ponudbe sročicma uprava «Domovine». 11

Čuden ptič.

Učitelj: «Povej mi, Jožek, kdo je bil Kol-
lumb!»

Jožek: «Kolumb je bil ptič.»

Učitelj: «Ptič? Zakaj pa?»

Jožek: «Saj ste nam zadnjič govorili o Ko-
lumbovem jajcu...»

Nemogoče.

Učitelj: «Ko bi tvoj dobri oče vedel, kako se
slabo obnašaš, bi dobil sive lase.»

Mihec: «Nemogoče, gospod učitelj!»

Učitelj: «Zakaj?»

Mihec: «Ker je plešast!»

Listnica uredništva

Bojanci. Mi ne moremo nikogar dolžiti dejanj,
ki še niso dokazana. Če se pred sodiščem dokaže
krivda, nam sporočite, pa bomo objavili. Tiskov-
ni zakon je strog in so kazni za obrekovanje
hude.

Jablovec. To je izdana uredba. Siromaštvo se
mora gofovo dokazati!

Moravc. Slika pride na vrsto.

SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem
in znancem
JOŠIP OLUP

trgovina in gostilna v Ljubljani, Pod trančo št. 1.

Glasbila za vse!

Violine od Din 63.—
Gitare od Din 169.—
Trompete od Din 480.—
Harmonike od Din 69.—
Kromatične in klavirske harmo-
nike, vsi jazz-instrumenti.

Zahtevajte veliki brezplačni

CENIK od

na večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

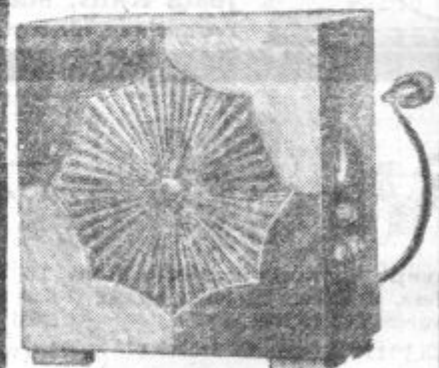
tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezpla ena ponk sviranju. Navod la v ceniku.

Pozor! Pozor!

RADIO

Oglejte si naše RADIO aparate z
vdelanim močnim zvočnikom, s pri-
ključkom na mrežo, za izmenični tok
110, 125, 150, 220 volt in enakosmer-
ni tok 150 volt. Omare iz ameriškega
orehovega lesa, zelo lepo izdelani
in prvovrstna kvaliteta.

2cevni aparat kompl. Din 1.380.—
3cevni aparat kompl. Din 1.980.—
4cevni aparat kompl. Din 3.300.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER

LJUBLJANA,
Dunajska cesta 1a/II.

Živinorejcem

Prporočamo zanje jako koristno knjigo
Prva pomoč
 ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival pristi da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopta in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, strelu, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napevanju goveda in ovac, pri tujih pred-

metih v požirniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastupitvi, ozebljenju, postopanju v popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36-50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani
 Selenburgova ulica št. 3

Nov poklic

za dame in gospode z opremo
 strojnega pletilstva na domu.
 Zajamčen zaslužek okoli

1500 Din na mesec,

ker odvezemamo izgotovljeno
 blago, plačamo mezde za ple-
 tenje in dobavljamo za prede-
 lovanje prejo. Pišite po gratis
 prospekte te danes na domačo
 pletarsko industrijo št. 9

Josip Kališ, Maribor
 Trubarjeva ulica šte. 2.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S.,
 dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat
 in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
 Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Zahvala.

Po smrti gospe Neže Fajfarjeve sem prejel od
 Ljudske samopomoči takoj pripadajočo podporo, za
 katero se s tem najlepše zahvaljujem.

V Posavcu-Podnartu, dne 12. decembra 1931.

14 Ivan Kapus s. r

Zahvala.

Za takojšnje izplačilo pripadajoče podpore po
 smrti mojega očeta g. Jožefa Jekla izrekam, s tem
 »Ljudski samopomoči« v Mariboru najlepšo zahvalo
 in priporočam to društvo vsakomur najboljše.

V Novi cerkvi pri Celju, dne 12. decembra 1931.

15 Marija Jekl s. r.

Zahtevajte brezplačni veliki CENIK!

Srebro 160 Din

5 let garancije

Št. 1120
52 Din

Št. 1292
 Elegantna, tenka,
 niklasta ura
99 Din

Z enim
 zvoncem **48 Din**
 Prima, z dvema
 zvoncema **76 Din**

Za neustrezajočo vrnem denar.

A. Kiffmann, Maribor 143
 ! Specialist samo za boljše ure !

Vaše fotografije

poveča najlepše in najceneje tvrdka

Niko Simonič - Ljubljana

Stari trg št. 19.

Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in
 dobro tvrdka

H. Suttner
Ljubljana 5

Prešernova ulica
 št. 4.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope,
 Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
 Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
 Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekund-
 nim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim
 kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z
 Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam
 pošlje zastoj in poštnine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

1932

Srečno in veselo novo leto

1932

želi svojim odjemalcem in prijateljem

Medić-Zankl

tovarna olja in firneža, lakov in barv, družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIC

Ljubljana-Medvode

Maribor

Novi Sad

JEČAM
CIKORIJA
KAFETEA
FAVORIT
ZEMUN